

VIITORUL UCRAINEAN

Serie nouă, nr. 509-512 / august-septembrie 2024

Luptați și veți învinge!

M. Ulebrany

Revistă a Uniunii Ucrainenilor din România

*Dragi elevi,
stimați profesori și părinți,*

Un nou an școlar bate la ușă, încărcat de emoții și speranțe pentru elevi, părinți și profesori, iar sunetul clopoțelului aduce cu el bucuria unui nou început. Este momentul în care fiecare elev pășeste cu încredere către noi cunoștințe și noi experiențe, care le vor modela viitorul.

Pentru voi, elevii care studiați limba și în limba ucraineană, acest drum are o semnificație aparte, căci cunoștințele acumulate și cultura pe care v-o sedimentați vă poartă mai aproape de rădăcinile noastre și de moștenirea bogată pe care o împărtășim.

Uniunea Ucrainenilor din România este alături de voi și în acest an școlar, cu același devotament și angajament față de educația tinerelor generații. Ne dorim să vă oferim toate condițiile necesare pentru a reuși și performa, de aceea, ca în fiecare an, vă sprijinim prin acțiuni concrete care să vă ajute să începeți anul cu entuziasm și fără griji.

Pentru toți elevii care învață limba și în limba ucraineană, UUR oferă ghiozdane complet echipate, în toate județele și în toate școlile unde se predă limba ucraineană. De la sate și orașe, din toate colțurile țării, ne asigurăm că fiecare dintre voi are un start bun și toate resursele necesare pentru succes. Aceste ghiozdane sunt un simbol al grijii și respectului pe care le avem pentru voi.

Știm cât de important este accesul echitabil la educație și că, pentru mulți dintre voi, drumul spre școală poate fi lung și obositor. De aceea, Uniunea Ucrainenilor din România continuă să ofere transport gratuit cu microbuzele Uniunii pentru elevii care provin din zonele mai îndepărtate și frecventează liceele sau școlile cu predare în limba ucraineană. Dorim să facem educația accesibilă tuturor, indiferent de distanțe sau dificultăți.

Pentru cei care au ambiția de a merge mai departe, spre studii universitare, și care poate nu au suficiente resurse financiare, UUR este aici să vă sprijine. Vă oferim cazare gratuită la sediile noastre, și, pentru a vă ușura povara, plătim chiria pentru cei care nu pot acoperi aceste costuri. Mai mult, suntem aici să vă oferim oportunități de muncă în cadrul Uniunii, pentru a vă putea construi un viitor mai sigur și mai bun.

Educația nu se termină la marginea băncii școlii. De aceea, Uniunea continuă să acorde burse și premii pentru rezultatele remarcabile obținute în cadrul concursurilor școlare și extrașcolare. Credem în voi, în talentul și determi-

narea voastră și vrem să vă susținem pe acest drum al excelenței. Educația este cheia viitorului, iar noi ne asigurăm că sunteți bine pregătiți pentru a intra pe toate ușile care vi se vor deschide în viață.

Dragi elevi, vă dorim să porniți în acest nou an școlar cu mult curaj și entuziasm! Voi sunteți viitorul, voi sunteți cei care veți duce mai departe moștenirea culturii și a limbii noastre ucrainene. Uniunea Ucrainenilor din România este mândră să fie alături de voi la fiecare pas și vă asigurăm că vom rămâne același partener de încredere, gata să vă sprijine în orice provocare.

Dragi părinți, știm că reușita fiecărui elev este și reușita voastră. Vă suntem alături și vă respectăm pentru tot ceea ce faceți ca să le oferiți copiilor voștri cele mai bune condiții. Fiecare efort pe care îl depuneți, fiecare zi în care le sunteți alături reprezintă o contribuție esențială la formarea lor. UUR nu sprijină doar elevii, ci și familiile acestora, pentru că educația este o misiune comună. Împreună putem deschide drumuri noi pentru viitorul copiilor noștri.

Stimați profesori, voi sunteți călăuzele care, cu răbdare și înțelepciune, formați generațiile viitoare. Prin implicarea voastră, transmiteți cunoștințe, modelați caractere și inspirați elevii să își atingă potențialul maxim. Misiunea voastră este una esențială, iar Uniunea Ucrainenilor din România vă este recunoscătoare pentru tot efortul și pasiunea cu care susțineți educația în limba ucraineană.

Vă dorim tuturor un an școlar plin de reușite, în care fiecare zi să vă aducă mai aproape de visele și obiectivele voastre. Să aveți curajul să explorați și să vă depășiți limitele, iar noi, Uniunea Ucrainenilor din România, vom fi mereu alături de voi, sprijinindu-vă la fiecare pas. Mult succes, dragi elevi, părinți și profesori, în noul an școlar!

Uniunea Ucrainenilor din România

Din sumar:

- ◆ Din agenda deputatului UUR ➤ pag. 2
- ◆ Cronica activității UUR ➤ pag. 4-8
- ◆ Consfăturile naționale ale cadrelor didactice de limbă maternă ucraineană ➤ pag. 9
- ◆ Tabăra de vară pentru copiii ucraineni ➤ pag. 9
- ◆ Ziua Independenței Ucrainei, marcată în filialele UUR ➤ pag. 10, 11
- ◆ Protocol de colaborare între UUR și Vicariatul Greco-Catolic Ucrainean ➤ pag. 13
- ◆ Strategii privind îmbunătățirea performanțelor administrațiilor publice locale și intensificarea cooperării transfrontaliere ➤ pag. 14
- ◆ Campionatul Național de Fotbal al Ucrainenilor din România ➤ pag. 15
- ◆ Interviu cu președintele Filialei Suceava, dl Ilie Sauciuc ➤ pag. 16
- ◆ Eveniment artistic „Noi suntem copii din Ucraina”, la București ➤ pag. 19
- ◆ Sfinți și Sfințenie ➤ pag. 20

Parlamentul României și-a reluat activitatea la 2 septembrie, când a început sesiunea de toamnă, marcată de un context politic delicat, determinat de apropierea alegerilor prezidențiale și parlamentare. Această perioadă vine cu un risc crescut de politizare excesivă și discurs populist.

Deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi a subliniat că, în acest climat, „este esențial ca deputații și senatorii să demonstreze înțelepciune, generozitate și noblețe, pentru a evita capcanele populismului și tentația de a exploata politic cele trei luni rămase din sesiunea parlamentară. Alegătorii noștri așteaptă să tratăm finalul de mandat cu decență, echilibru și maturitate, fără a transforma Parlamentul într-o arenă de box politic sau într-o sală de circ”, a mai spus reprezentantul ucrainenilor în Camera Deputaților.

În calitate de președinte al Uniunii Ucrainenilor din România, îmi asum responsabilitatea de a aduce în Parlament vocea comunității pe care o reprezint, a anunțat Nicolae-Miroslav Petrețchi pe contul său de Facebook, adăugând că educația, sănătatea, mediul, consolidarea profilului european al României, securitatea și consolidarea drepturilor pentru comunitatea ucraineană și pentru minoritățile naționale din România rămân prioritățile sale absolute. Domnul Petrețchi a subliniat că, pe parcursul verii, a ascultat cu răbdare problemele reale cu care se confruntă comunitatea ucraineană, iar acum va aborda toate aceste chestiuni în Parlament.

Uniunea Ucrainenilor are pe agenda sa politică obiective ambițioase și proiecte care pot îmbunătăți viața de zi cu zi a cetățenilor noștri, în special a membrilor comunității ucrainene. Dialogul politic va rămâne instrumentul central al activității sale parlamentare, un dialog orientat spre soluții și purtat cu bună credință.

Nicolae-Miroslav Petrețchi a mai scris că, având în vedere turbulențele geopolitice în mijlocul cărora se află România, parlamentarii trebuie să-și folosească timpul pentru a menține și dezvolta dialogul interpolitic și dezbateri legislative constructive, fără a se pierde în discuții sterile, tendențioase sau populiste.

Mă pronunț categoric împotriva încercărilor de a transforma această sesiune parlamentară într-o arenă de jocuri politice mărunte, unde candidații la diverse funcții își ascut armele și aduc conflictele în Parlament, folosindu-l ca pe o trambulină electorală. România are nevoie de lideri politici autentici, care să știe să pună în surdină tobele luptei politice și să se concentreze pe binele comun, a evidențiat Nicolae-Miroslav Petrețchi.

* * *

Deputații au ținut un moment de reculegere, luni, 2 septembrie, înaintea ședinței de plen, în memoria victimelor războiului din Ucraina, transmise agenția Agerpres.

Reprezentantul minorității ucrainene în Camera Deputaților, Nicolae-Miroslav Petrețchi, cel care a făcut această solicitare, a amintit că la data de 24 august Ucraina și întreg poporul ucrainean au celebrat Ziua independenței de stat.

„De partea Ucrainei stă întreaga lume civilizată care prețuiește, încurajează și susține dreptul legitim al fiecărei țări de a-și alege viitorul. România cunoaște din dificila și tragică sa istorie, din experiența directă, suferințele și virtuțile luptei pentru emancipare și independență. Războiul pentru independență al Ucrainei, care este totodată un război legitim de apărare și unul de consolidare a identității naționale ucrainene, este totodată astăzi parte a apărării lumii libere în fața atacurilor multiple ale contestatarilor ordinii internaționale bazate pe reguli”, a declarat deputatul în plen.

El a subliniat că acest război pentru independență pe care îl poartă Ucraina în momentul de față va decide în mare măsură stabilitatea și liniștea întregii regiuni.

„De aceea astăzi apărăm împreună, în Ucraina, dreptul suveran al fiecărui stat de a-și proiecta liber prezentul și viitorul, cu gândul la aspirațiile

comune sau similare ale altor țări și popoare din regiune și, deopotrivă, în afara ei. Orice pas înapoi poate fi fatal tuturor. Solidaritatea și sprijinul acordat Ucrainei de către România, în această perioadă, reprezintă totodată o garanție solidă a unor relații bilaterale excelente și a continuării susținerii ferme a procesului de integrare europeană a Ucrainei. În acest context, vă propun să ținem un moment de reculegere pentru toți ucrainenii decedați în acest război”, a transmis parlamentarul.

* * *

În calitate de președinte al UUR și de deputat în Parlamentul României, Nicolae-Miroslav Petrețchi menține un dialog continuu și deschis cu Ministerul Educației, pentru a discuta provocările cu care se confruntă învățământul în limba ucraineană.

În acest sens, el a avut o întrevedere fructuoasă cu secretarul de stat Kallos Zoltan, desemnat de către Ministrul Educației, pentru a identifica soluții concrete și a asigura o colaborare eficientă în vederea îmbunătățirii condițiilor de predare și învățare pentru elevii ucrainenii din România.

După ce, luna trecută, a organizat o consultare amplă în cadrul filialelor UUR, care a implicat cadrele didactice, directorii de școli și inspectorii de specialitate, Nicolae-Miroslav Petrețchi a prezentat secretarului de stat Kallos Zoltan problemele generale și punctuale identificate din teritoriu, cu speranța că acestea vor fi rezolvate până la Consfăturile Naționale ale UUR programate pentru peste două săptămâni.

În cadrul discuțiilor au fost abordate:

- Respectarea legislației pentru minoritățile naționale;
- Analizarea rezultatelor la Evaluările Naționale;
- Analizarea rezultatelor la Bacalaureat și alte concursuri educaționale.

Președintele UUR a evidențiat și sprijinul consistent oferit de UUR, amintind de eforturile depuse pentru remedierea situației juridice a Liceului Pedagogic „Taras Șevcenko” din Sighetu Marmației.

Secretarul de stat Kallos Zoltan a apreciat sprijinul reprezentantului ucrainenilor în Camera Deputaților în aceste demersuri și și-a oferit disponibilitatea de sprijin în continuare.

La întrevedere, din partea UUR au mai participat doamna Maria Szabo-Condrei, inspector pentru limba ucraineană, președintele Comisiei pentru Educație și Știință a UUR, Roman Petrașuc, și consilierii Alexandru Mocernac și Fabian Popovici.

„Împreună susținem dreptul la educație de calitate în limba ucraineană și ne asigurăm că fiecare pas pe care îl facem ne apropie de atingerea unui sistem educațional care să răspundă nevoilor copiilor noștri și care să păstreze vie identitatea culturală și lingvistică a comunității noastre”, a subliniat Nicolae-Miroslav Petrețchi.

* * *

Nicolae-Miroslav Petrețchi a avut o întrevedere cu doamna Ana Cristina Tinca, secretar de stat pentru afaceri strategice în cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

„Întâlnirea a fost o oportunitate importantă pentru Uniunea Ucrainenilor din România de a continua dialogul constructiv cu Ministerul de Externe, dialog esențial pentru realizarea obiectivelor noastre, stabilite atât prin Rezoluția celui de-al IX-lea Congres al UUR, cât și la Summit-ul Liderilor Congresului Mondial al Ucrainenilor, desfășurat la București”, a menționat Nicolae-Miroslav Petrețchi pe contul sau de Facebook.

„Am discutat despre prioritățile Uniunii, activitatea noastră și rolul important pe care îl jucăm în menținerea și dezvoltarea relațiilor cu Ucraina, Republica Moldova și comunitățile locale din aceste țări. Doamna secretar de stat a apreciat eforturile noastre, inclusiv colaborarea strânsă cu

autoritățile din Ucraina și activitățile pe care le desfășurăm pentru susținerea comunității ucrainene din România”, a scris, de asemenea, președintele UUR.

El a subliniat că un alt subiect important a fost situația învățământului în limba ucraineană, unde UUR joacă un rol esențial la nivel național și internațional. „Ne-am asigurat reciproc de susținerea totală în continuarea acestor demersuri și am subliniat importanța consultărilor constante cu Ministerul Afacerilor Externe, pentru a asigura o relație solidă și eficientă cu partea ucraineană”, a mai scris Nicolae-Miroslav Petrețchi.

Președintele UUR a mulțumit doamnei secretar de stat Ana Cristina Tinca și domnului director general în cadrul MAE, Dan Iancu, participant la discuții, pentru deschiderea și colaborarea pe care le-au manifestat într-un moment marcat de provocări majore pentru Ucraina, ceea ce permite continuarea colaborării, într-un mod eficient, în beneficiul comunității ucrainene.

„Am consolidat astăzi, în calitate de președinte și deputat al Uniunii Ucrainenilor din România, parteneriatul strategic cu Ministerul Afacerilor Externe al României printr-o întâlnire esențială pe care am avut-o cu noul secretar de stat pentru afaceri strategice, doamna Ana Cristina Tinca”, a conchis Nicolae-Miroslav Petrețchi.

* * *

Nicolae-Miroslav Petrețchi a avut recent o întâlnire de lucru cu doamna Anca-Minodora Costin-Hendea, secretar de stat la Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, cu care a discutat despre situația refugiaților ucrainenii din România, precum și despre modalitățile prin care Uniunea Ucrainenilor din România se poate implica în procesul de integrare a acestora în societatea românească.

Cu această ocazie, Nicolae-Miroslav Petrețchi a vorbit despre dificultățile de adaptare la un nou mediu, cu care se confruntă cetățenii ucrainenii refugiați în România, cu accent pe necesitatea continuării unor măsuri concrete pentru sprijinirea integrării pe piața muncii și în sistemul de educație și formare a persoanelor strămutate din Ucraina, beneficiare de protecție temporară în România.

El a subliniat că accesul la locuri de muncă remunerate și activități independente este un aspect important al integrării socio-economice a acestora în România și crucial pentru dobândirea independenței financiare, pentru a fi pregătiți pentru o eventuală întoarcere în țara natală, atunci când situația o va permite.

O atenție deosebită a fost acordată identificării unor modalități de îmbunătățire a comunicării și colaborării dintre UUR, Ministerul Familiei și grupurile de lucru pentru refugiați (inclusiv comunicarea interministerială).

În acest sens, Nicolae-Miroslav Petrețchi a propus organizarea unor evenimente comune, respectiv campanii de conștientizare și mese rotunde, cu privire la importanța și avantajele integrării copiilor refugiați ucrainenii în sistemul de învățământ românesc de stat, precum și a integrării refugiaților ucrainenii în societatea românească, în general.

Președintele UUR a subliniat necesitatea multiplicării canalelor de comunicare cu refugiații din Ucraina, în vederea dezvoltării unui dialog cât mai aprofundat între actorii implicați în problematica refugiaților.

De asemenea, acesta a vorbit despre sprijinul constant și multidimensional pe care UUR l-a acordat refugiaților ucrainenii aflați în România, precum organizarea de cursuri de limba română sau numeroase proiecte de integrare a ucrainenilor aflați în prezent pe teritoriul României.

La întâlnire, au mai participat domnul Gheorghe-Marius Trifoi, consilier la MFTES, și domnul Fabian Popovici, consilier UUR.

Din activitatea conducerii Uniunii Ucrainenilor din România

Președintele Uniunii Ucrainenilor din România a convocat, pentru data de 11.07.2024, la sediul Filialei Tulcea a UUR din municipiul Tulcea, str. Corneliu Gavriloș, nr. 288, județul Tulcea, ședința ordinară a Consiliului (Radei) UUR.

În prima parte a lucrărilor, Consiliul UUR a analizat rapoartele filialelor județene ale UUR ca urmare a participării la Alegerile administrației publice locale din 9 iunie 2024, modul în care au fost respectate Hotărârile Consiliului UUR, precum și adoptarea măsurilor necesare îmbunătățirii activității filialelor județene ale UUR, participante la alegerile din 9 iunie 2024. Din prezentarea rapoartelor, atât numărul aleșilor locali, prin cele 47 de mandate de consilieri locali, respectiv un mandat de primar, cât și prezența reprezentanților UUR în 114 localități la nivel național preconizează o creștere vizibilă și reflectă încrederea tot mai mare a comunității ucrainene în Uniunea Ucrainenilor din România.

A urmat analizarea propunerilor transmise de filialele județene ale UUR și de compartimentele de specialitate ale UUR pentru întocmirea protocolului de colaborare dintre Uniunea Ucrainenilor din România și Vicariatul Ortodox Ucrainean din România.

În continuarea lucrărilor, departamentul administrativ a prezentat informările realizate de compartimentele resurse umane și contabilitate cu privire la situația financiar-contabilă pentru luna iunie 2024 și rezultatele reieșite atât în urma analizei pe categorii a cheltuielilor efectuate la nivelul filialelor, al comisiilor de specialitate ale UUR, cât și din verificarea deconturilor transmise de președinții de filiale.

Ședința de lucru a continuat cu prezentarea și aprobarea devizelor estimative pentru acțiunile planificate a se desfășura în luna august 2024, care, în principal, s-au referit la organizarea și desfășurarea unor acțiuni specifice, și anume: „Tabără – Descoperă frumusețea țării” – Filiala Arad, „Maramureș – locul rădăcinilor noastre” – Filiala Arad, „Ziua Națională a Ucrainei” – Filiala Botoșani, „Călătorie de documentare în Dobrogea – Vizitarea Filialei Tulcea” – Filiala București, „Concert de cântece tradiționale ucrainene” – Filiala București, „Promovarea identității culturale ucrainene” – Filiala Caraș-Severin, „Campionatul de tenis de masă” – Filiala Caraș-Severin, „Ziua Independenței Ucrainei” – Filiala Galați, „Ziua Națională a Ucrainei” – Filiala Iași, „Cupa de fotbal” – Filiala Maramureș, „Vara la stână și Culorile cergii ucrainene” – Filiala Maramureș, „Sărbătoarea cântecului de nuntă la ucraineni” – Filiala Maramureș, „Sărbătoarea cântecului și dansului ucrainean” – Filiala Maramureș, „Sărbătorirea Zilei Naționale a Ucrainei și a Drapelului Ucrainean” – Filiala Satu Mare, „Festivalul muzicii religioase ucrainene la Satu Mare” – Filiala Satu Mare, „Schimburi de experiență culturală,

religioasă și culinară cu ucrainenii din Tulcea” – Filiala Suceava, „Concert de muzică religioasă ucraineană” – Filiala Suceava, „Ziua Națională a Ucrainei” – Filiala Suceava, „Cupa minorității ucrainene la sporturi individuale și de echipă” – Filiala Suceava, „Marcarea Zilei Naționale a Ucrainei” – Filiala Timiș, „Aniversarea Independenței de Stat a Ucrainei” – Filiala Tulcea, „Întâlnirea Tinerilor Ucraineni” – Uniunea Tineretului Ucrainean din România etc. Toate devizele prezentate de filiale și de comisiile de specialitate au fost aprobate, iar, acolo unde sumele solicitate au fost mai mari decât cele prevăzute în planul anual de cheltuieli, acestea au fost suplimentate.

În continuarea lucrărilor, președintele UUR a prezentat referatele de necesitate pentru luna august 2024. Prin acestea, filialele și comisiile de specialitate ale Uniunii au solicitat alocarea de fonduri pentru: desfășurarea ședințelor de Comitet și participarea la ședințele Consiliului UUR, plata cheltuielilor gospodărești, achiziția obiectelor de uz casnic și gospodăresc, de materiale consumabile, renovare sedii etc. În urma dezbatelor, au fost aprobate toate referatele.

A urmat, ca punct distinct pe ordinea de zi, studiul investițiilor pentru trimestrul III al anului 2024.

Spre sfârșitul lucrărilor ședinței, au fost analizate și dezbătute diverse probleme organizatorice privind desfășurarea activității Uniunii Ucrainenilor din România, printre care: aprobarea sprijinului pentru organizarea taberei „Ierusalim”; aprobarea organizării unei tabere pentru copiii ucraineni din categoriile vulnerabile ale regiunii Odesa; aprobarea sprijinului cu generatoare de diferite capacități privind asigurarea încălzirii populației pe perioada iernii pentru Administrația Militară Regională Ivano-Frankivsk etc.

La încheierea ședinței, Consiliul Uniunii a adoptat hotărâri pentru fiecare dintre problemele și măsurile analizate și aprobate, acestea fiind semnate de toți membrii Radei.

Următoarea ședință de lucru a Consiliului va avea loc la o dată și într-o locație care vor fi comunicate în timp util filialelor.

...

Președintele Uniunii Ucrainenilor din România a convocat, pentru data de 18.08.2024, la sediul UUR, situat în Constanța, str. Dr. Ion Rațiu, nr. 154, jud. Constanța, ședința ordinară a Consiliului (Rada) UUR.

În prima parte a lucrărilor, departamentul administrativ a prezentat informările realizate de compartimentele resurse umane și contabilitate cu privire la situația financiar-contabilă pentru luna iulie 2024 și rezultatele reieșite atât în urma analizei pe categorii a cheltuielilor efectuate la nivelul filialelor, al comisiilor de specialitate ale UUR, cât și din verificarea deconturilor transmise de președinții de filiale.

Ședința de lucru a continuat cu prezentarea și aprobarea devizelor estimative pentru acțiunile planificate a se desfășura în luna septembrie 2024, care, în principal, s-au referit la organizarea și desfășurarea unor acțiuni specifice, și anume: „Maratonul diversității”, „Concert de muzică religioasă ucraineană – ediția a-VII-a” – Filiala Arad, „Sportul pentru toții ucraineni”, „Să-i cunoaștem pe ucrainenii din Delta Dunării” – Filiala Botoșani, „Spectacol de teatru – Peșitul la Honcea-

rivka”, „Zilele Teatrului Ucrainean” – Filiala București, „Seara filmului ucrainean”, „Concurs de atletism”, „Cântec străbun” – Filiala Caraș-Severin, „Ziua Drapelului Național al Ucrainei” – Filiala Cluj, „Hatmanul Ivan Mazepa – Între mit și realitate istorică” – Filiala Galați, „Festivalul minorităților naționale din România”, „Dialogul generațiilor, promovarea cântecului ucrainean”, „Folclorul ucrainean, cântece, dansuri și tradiții” – Filiala Maramureș, „Conviețuire interetnică în Satu Mare – Concurs de artă culinară tradițională ucraineană”, „Tabăra de vară pentru copiii ucraineni din județul Satu Mare” – Filiala Satu Mare, „Ulmovei leșt – festival de cântece ucrainene”, „Bucătăria ucraineană – tradiții culinare de toamnă” – Filiala Suceava, „Festivalul Etnic al Minorităților din Timișoara”, „Din Maramureș la Știuca”, „În Bucovina – cultură, religie și tradiții alături de familii ucrainene”, „Gala Maramureșeană în Banat”, „Călătorie în literatura ucraineană – Lugoș” – Filiala Timiș, „Sărbătoarea Stejarului îngenucheat – ediția a III-a”, „Zilele Culturii Ucrainene” – Filiala Tulcea, „Ziua Națională a Ucrainei” – UFUR etc. Toate devizele prezentate de filiale și de comisiile de specialitate au fost aprobate, iar, acolo unde sumele solicitate au fost mai mari decât cele prevăzute în planul anual de cheltuieli, acestea au fost suplimentate.

În continuarea lucrărilor, președintele UUR a prezentat referatele de necesitate pentru luna septembrie 2024. Prin acestea, filialele și comisiile de specialitate ale Uniunii au solicitat alocarea de fonduri pentru: desfășurarea ședințelor de Comitet și participarea la ședințele Consiliului UUR, plata cheltuielilor gospodărești, achiziția obiectelor de uz casnic și gospodăresc, de materiale consumabile, renovare sedii etc. În urma dezbatelor, au fost aprobate toate referatele.

Au urmat, ca puncte distincte pe ordinea de zi, analizarea stadiului investițiilor pentru trimestrul IV, analizarea implementării prevederilor hotărârilor cu privire la alegerile locale din 9 iunie 2024, precum și analizarea implementării memorandumului intern cu privire la organizarea de evenimente culturale, astfel încât acestea să răspundă și mai bine nevoilor comunității ucrainene din România.

În cadrul ședinței, au fost analizate solicitările venite din partea candidaților pentru funcția de inspector școlar pentru minoritatea ucraineană și director, prin detașare în interesul învățământului, astfel încât actul educațional în limba ucraineană să se desfășoare la cel mai înalt nivel.

Spre sfârșitul lucrărilor ședinței, au fost analizate și dezbătute diverse probleme organizatorice privind desfășurarea activității Uniunii Ucrainenilor din România, printre care: invitația Departamentului pentru Relații Interetnice la cea de a VI-a ediție a proiectului „Cupa Diversității – Combaterea xenofobiei și discriminării prin sport”, organizat în colaborare cu Federația Română de Fotbal.

La încheierea ședinței, Consiliul Uniunii a adoptat hotărâri pentru fiecare dintre problemele și măsurile analizate și aprobate, acestea fiind semnate de toți membrii Radei.

Următoarea ședință de lucru a Consiliului va avea loc la o dată și într-o locație care vor fi comunicate în timp util filialelor.

Consiliul Uniunii Ucrainenilor din România

CRONICA ACTIVITĂȚII UUR

„Bucovina în diversitate” – manifestare culturală organizată sâmbătă, 22 iunie 2024, în sala Auditorium Joseph Schmidt, cu ocazia participării Universității „Ștefan cel Mare” Suceava (USV) la Consorțiul universitar NEOLAIa.

Evenimentul intercultural de dans și muzică a reunit tineri studenți, copii și reprezentanți ai diverselor comunități etnice din zonă, pentru a arăta frumusețea diversității din regiune: Ansamblul „Kozaciok” din Bălcăuți, Ansamblul Școlii Gulia, Ansamblul „Arcanul” USV, Grupul vocal „Spivuci Ukrainky”, precum și tinerii de la Bucovina Dance Studio.

Spectacolul s-a încheiat cu discuții libere moderate de conf. univ. Doina Schipor, la care au participat studenți și spectatori, oferind puncte de reflecție asupra diversității etno-culturale, pornind de la momentele artistice din program.

Conf. univ. dr. Adina Colomeischi, decanul Facultății de Științe ale Educației, a subliniat faptul că prin desfășurarea acestei manifestări s-a dorit accentuarea conștientizării valorii diversității în viața noastră și creșterea gradului de incluziune și toleranță față de aceste categorii.

Prof. Delia Martineac, consilierul Filialei Suceava a Uniunii Ucrainenilor din România (UUR), a fost prezentă la manifestare în calitate de membră a Comisiei pentru refugiați, constituită în cadrul organizației. Ea a vorbit despre înființarea Grupului vocal „Spivuci Ukrainky”, coordonat de Viktoria Udodik, care își desfășoară activitatea la sediul Filialei Suceava și participă constant la numeroase evenimente culturale organizate de UUR.

Prof. Petru Șoiman, coordonatorul Ansamblului „Kozaciok”, a împărtășit din experiența sa de student, ca fost membru al Ansamblului studentesc „Arcanul”, pe care a transpus-o mai târziu în înființarea și îndrumarea ansamblului de copii și tineri de etnie ucraineană din localitatea sa natală, Bălcăuți.

Consorțiul universitar NEOLAIa – Transforming Regions for an Inclusive Europe, finanțat cu 14,4 milioane de euro prin programul Erasmus+, la inițiativa Universității Europene, cuprinde 9 universități, implicând peste 150.000 de studenți, 120 de facultăți, 438 de programe de licență și 386 de programe de masterat. Alături de USV, din proiectul NEOLAIa mai fac parte: Universitatea din Bielefeld (Germania), Universitatea din Jaén (Spania), Universitatea din Nicosia (Cipru), Universitatea din Örebro (Suedia), Universitatea din Ostrava (Cehia), Universitatea din Salerno (Italia), Universitatea din Tours (Franța), Universitatea de Stat de Științe Aplicate din Siauliai (Lituania).

Comunitatea ucraineană din Valea Vișeuului a fost însuflețită în ziua 4 iulie de marea sărbătoare a Hramului Bisericii Greco-Catolice Ucrainene din localitate, „Preasfânta Euharistie”, un eveniment spiritual important, o sărbătoare a Domnului Iisus Hristos care ni se oferă nouă, credincioșilor, ca mângâiere sufletească.

Sfânta Liturghie a fost oficiată de părintele vicar Vasile Colopelnic, alături de care s-au unit în rugăciune un sobor de preoți format din: pr. Vasile Iusco, protopop de Sighetu Marmației, pr. Paul

Almași din Piatra, pr. Paul Boiciuc din Poienile de sub Munte, pr. Lucian Marusciac din Sighetu Marmației și pr. Ilie Babota, preot slujitor în Statele Unite.

Cu ocazia acestei sfinte sărbători, un adevărat prilej de comuniune și solidaritate în cadrul comunității greco-catolice ucrainene, la invitația părintelui vicar Vasile Colopelnic, s-au alăturat în mijlocul comunității și reprezentanți de seamă ai Uniunii Ucrainenilor din România: Miroslav

Petrețchi, președintele Filialei Maramureș a UUR, Vasile Pasenciuc, prim-vicepreședinte al UUR și președintele Organizației locale Remeți, Ioan Recalo, vicepreședinte al UUR și președintele Organizației locale Repedea, Mariciuc Pintea, membru în Consiliul UUR și președintele Organizației locale Ruscova, Stuleanic Serghei, membru în Consiliul UUR și președintele Organizației locale Poienile de sub Munte.

În cadrul ceremoniei, părintele vicar Vasile Colopelnic a exprimat profunza recunoștință față de Uniunea Ucrainenilor din România pentru colaborarea rodnică în folosul Bisericii și al comunității ucrainene. Acesta a subliniat importanța eforturilor depuse de UUR pentru ca ucrainenii din România să-și păstreze frumusețile și valorile tradiționale și culturale.

Sărbătoarea a adus profunde momente de introspecție și unitate și a demonstrat, încă o dată, puterea spirituală și socială a comunității greco-catolice ucrainene din Valea Vișeuului și din întreaga țară.

Într-o explozie de tradiție și energie, *Zilele și nopțile orașului Siret*, desfășurate între 12 și 14 iulie, au captivat localnicii și turiștii deopotrivă. Punctul central al acestor zile a fost Festivalul

MinoritArts, dedicat minorităților naționale din regiune, care a adus pe scenă spectacole fabuloase ale diversității culturale din regiune.

Cele mai renumite ansambluri de dansuri ucrainene din Bucovina au reprezentat minoritatea ucraineană la o serie de evenimente organizate în zonă, aducând folclorul și tradițiile în fața unui public numeros, care i-a răsplătit cu aplauze prelungi.

Pe scena din Siret, au evoluat Ansamblul „Cervona Kalena” din Negostina, coordonat de Iulian Petru Chideșă și coregrafiat de Bogdan Popovici, Ansamblul „Kolomeika” din Siret, coordonat de prof. Zircă Ianoș, și Ansamblul „Kozaciok” din Bălcăuți, coordonat de prof. Petru Șoiman.

În cele trei zile de spectacol, publicul din Siret s-a bucurat de prestația unor artiști de muzică populară consacrați: Alexandru Brădătan, Grigore Gherman, Renata Anastasia Tănase și Ion Paladi. Tinerii au avut parte de o serie de surprize prin prestația Boghi Dance Siret, Pixar Stelar și

Sami G., finalul aparținându-i îndrăgitei interprete Feli.

Manifestările au fost organizate de Primăria Orașului Siret, Centrul Cultural Siret, Asociația APT, Casa de Cultură a Studenților Suceava, Universitatea „Ștefan cel Mare”, Forward și Muzeul Național al Bucovinei.

Ansamblul „Cervona Kalena” a strălucit pe 14 iulie la Festivalul folcloric „Din stejar, stejar răsare”, ediția a X-a, desfășurat în orașul Cajvana. Dansurile, pline de energie și culoare, au captivat publicul timp de 30 de minute atât prin talentul juniorilor de 9-12 ani, cât și al tinerilor de 13-18 ani. Tinerile soliste Cezarina Grigoriuc și Adelina Riscuic adus o surpriză muzicală mult așteptată, completând un spectacol memorabil.

Activitatea acestor ansambluri este susținută de Uniunea Ucrainenilor din România și consolidează, an de an, eveniment după eveniment, legătura dintre cultură, tradiții și comunitate.

Ansamblul de dansuri ucrainene „Kozaciok” a fost revelația publicului la Festivalul Internațional de Folclor „Arcanul”, o adevărată simfonie multiculturală de la Rădăuți, desfășurată în perioada 5-7 iulie.

Orașul sucevean a devenit epicentrul tradițiilor și valorilor multiculturale prin găzduirea celei de-a XXXI-a ediții a evenimentului. Festivalul, care și-a propus și în acest an să promoveze, să conserve și să permanentizeze frumusețea tradițiilor multiculturale, a reunit pe scenă aproximativ 500 de artiști din 9 țări.

Pe străzile orașului, parada portului, cântecului și jocului tradițional a adus un spectacol antrenant, plin de culoare și energie, unde s-a remarcat ansamblul de dansuri ucrainene „Kozaciok”, coordonat cu măiestrie de prof. Petru Șoiman, care a strălucit din nou, cum face de 13 ani încoace. Tinerii membri ai ansamblului au cucerit inimile publicului atât la parada portului, cântecului și jocului tradițional, care s-a desfășurat pe străzile orașului Rădăuți, cât și prin prestație, fiind răsplătiți cu aplauze prelungi.

Scena centrală a municipiului a găzduit artiști din țări, precum: Cehia, Cipru, Macedonia, Republica Moldova, Serbia, Slovacia, Turcia, Ucraina și România. În ultima zi a festivalului, publicul a avut privilegiul de a asculta recitaluri de muzică populară de la artiști consacrați din Bucovina, și anume: Adriana Bucevschi, surorile Dana și Alexandra Dăncilă, Grigore Gherman, Maria Iliuț, surorile Ioana și Iuliana Luța și Ionela Popescu.

Festivalul Internațional de Folclor „Arcanul” a fost organizat de Primăria Municipiului Rădăuți și Casa Municipală de Cultură, pentru a oferi tuturor celor prezenți prilejul de a se bucura împreună de frumusețea și diversitatea portului tradițional, a cântecului și jocului reprezentativ pentru zonele de proveniență ale participanților.

Filiala Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România a făcut inimile să bată mai tare la data de 14 iulie, când a organizat ireproșabil faza județeană a „Campionatului ucrainean de fotbal 2024” în localitatea Petroasa Mare, comuna Victor Vlad Delamarina.

(Continuare la pagina 5)

CRONICA ACTIVITĂȚII UUR

(Urmare de la pagina 4)

Echipele UUR Remetea Mică, pregătită de Cristian Dutciuc, A.S. Viitorul din Știuca, antrenată de Ioan Berfelea, și V.H.P. Pădureni, îndrumată de Gheorghe Cuth, s-au întrecut în meciuri ambițioase și pline de emoții.

Evenimentul a debutat cu cuvinte de încurajare din partea unor personalități precum primvicepreședintele Filialei timișene, Sorin Spilca, președinții Organizațiilor locale UUR Știuca și Petroasa Mare, Sorin Laver, respectiv Maria Cubaș, reprezentantul Organizației de tineret a UUR Timiș, prof. Gabriel Bilan, și directorul Școlii Gimnaziale Știuca, prof. Nicolae Benzar.

Tragerea la sorți a decis ordinea meciurilor, iar greul s-a simțit pe teren. Primul meci, între A.S. Viitorul din Știuca și UUR Remetea Mică, a fost doar începutul unor spectacole fotbalistice emoționante. Apoi, au urmat duelurile dintre UUR Remetea Mică și V.H.P. Pădureni, respectiv V.H.P. Pădureni și A.S. Viitorul din Știuca.

După „lupte” strânse și spectacole pline de talent, echipa A.S. Viitorul din Știuca a ieșit triumfătoare, câștigând faza județeană a campionatului. Chiar dacă scorurile au fost strânse, toate echipele au participat cu entuziasm, dăruire și fair-play.

La final, fiecare echipă a primit cupe din partea Filialei Timiș a UUR, drept recunoaștere pentru efortul și pasiunea lor. Participanții și-au exprimat recunoștința pentru sprijinul acordat de conducerea Uniunii Ucrainenilor din România, care a făcut posibil acest eveniment, inclusiv prin furnizarea echipamentului necesar, o dovadă clară a devotamentului comunității pentru sport și unitate.

Reprezentanții Colegiului Național „Mihai Eminescu” din Suceava și cei ai Colegiului Pedagogic din cadrul Universității „Iurii Fedkovyci” din Cernăuți, Ucraina, s-au întâlnit în cadrul unei mese rotunde, la data de 18 iulie, pentru a discuta implementarea Proiectului Internațional „Integrare educațională și culturală transfrontalieră pentru dezvoltare profesională”.

Echipa de la Colegiul Național „Mihai Eminescu” din Suceava a fost formată din: prof. dr. Silvia-Corina Nuțu (director), prof. dr. Mihaela-Delia Martineac, prof. dr. Anamaria Popescu, prof. Marcela Hopulele, prof. Ana-Maria Divisevici, prof. Ana-Maria Timoficiuc, secretar Diana Siretian, contabil Dorina Doniga.

Delegația de la Colegiul Pedagogic din cadrul Universității „Iurii Fedkovyci” din Cernăuți a fost alcătuită din: prof. dr. Natalia Paliy (director), prof. Dmytro Bachinskyi și prof. Iurii Fedoriak.

Proiectul Internațional „Integrare educațională și culturală transfrontalieră pentru dezvoltare profesională” este inițiat de Colegiul Pedagogic din cadrul Universității „Iurii Fedkovyci”, având ca parteneri Colegiul Național „Mihai Eminescu” din Suceava și Consiliul Regional Cernăuți. Deși nu este partener eligibil, Filiala UUR Suceava, prin președintele Ilie Sauciuc, susține acest parteneriat și toate colaborările colegiului „Mihai Eminescu” cu școlile din Ucraina.

Scopul demersului constă în a valorifica situația geopolitică și moștenirea culturală comună româno-ucraineană pentru a promova educația reciprocă în beneficiul elevilor și profesorilor celor două colegii. Dacă va fi aprobat, proiectul se

va desfășura în perioadele ianuarie – iunie 2025 și septembrie 2025 – februarie 2026.

Acesta va include: schimburi de experiență între instituțiile de învățământ / stagii de perfecționare pentru cadrele didactice / competiții sportive și activități artistice / seminarii și ateliere metodice/ conferințe dedicate cercetărilor în domeniul pedagogic / realizarea unui cabinet de metodici aplicate și a unui cabinet de limba ucraineană în cadrul Colegiului Național „Mihai Eminescu” din Suceava / construirea unui complex sportiv multifuncțional / amenajarea unei săli de conferințe / amenajarea unui spațiu educațional digital multifuncțional în cadrul Colegiului Pedagogic Cernăuți.

Proiectul a fost gândit pentru a sprijini cercetarea, excelența în educație, dezvoltarea profesională și modernizarea unor sectoare din infrastructura educațională a celor două unități de învățământ.

UUR susține și se implică în inițiative transfrontaliere care construiesc punți între comunități și îmbogățesc peisajul educațional și cultural.

În ziua de 24 iulie a.c., la Sighetu Marmăției, președintele UUR Nicolae-Miroslav Petrețchi a convocat Comitetul Filialei Maramureș a Uniunii Ucrainenilor din România, Birourile organizațiilor locale ale UUR și aleșii locali ai Uniunii într-o ședință extraordinară, pentru a discuta strategii importante de sprijin și reprezentare a comunității ucrainene din județ.

În cadrul discuțiilor, au fost analizate modalități de a îmbunătăți colaborarea dintre organizațiile noastre și Comitetul Filialei, precum și de a stimula activitatea organizațiilor care nu au atins chiar rezultatele dorite la alegerile locale.

„Am convenit să atragem oameni noi în organizațiile noastre, pe care să îi instruiem prin participarea la cursurile de perfecționare pe care le organizăm în această vară. Cei care au candidat și s-au remarcat la alegerile locale vor fi mai aproape de noi, fiind implicați în proiecte pe care le vor desfășura independent.

Îmi doresc să fim mult mai prezenți în viața comunității, inclusiv prin reanalizarea fundamentală a evenimentelor culturale pe care le organizăm, prin diversificarea și multiplicarea acestora. Un alt punct important pe care l-am adus în atenție a fost îmbunătățirea colaborării dintre organizații, filială și autoritățile publice locale, aspect inclus și în statutul nostru.

De asemenea, doresc să creștem capacitatea de sprijin a administrațiilor locale din Ucraina și Republica Moldova, având în vedere că aceste

localități se învecinează cu numeroasele noastre comunități. Comitetul organizației va avea, în urma propunerii pe care am formulat-o, ședințe periodice, pentru a fi cu toții la curent și a răspunde mai rapid și eficient la solicitările comunității.

Îmi doresc ca problemele organizațiilor să fie rapid cunoscute, pentru a găsi împreună cele mai bune soluții și pentru a fi cât mai aproape de oameni”, informează Nicolae-Miroslav Petrețchi pe contul său de Facebook.

Sărbătoarea Sfântului Prooroc Ilie a adus un amestec de bucurie și nostalgie pentru credincioșii greco-catolici din Parohia Cacica-Maidan-Runcu, situată în județul Suceava. Evenimentul a marcat instalarea noului preot paroh, Ionuț Ursuleac, în locul preotului Nicolae Nicolaișen, care s-a pensionat după 32 de ani de slujire devotată.

Sfânta Liturghie a fost un moment solemn și emoționant, fiind oficiată bilingv, în limbile română și ucraineană, de un sobor de 12 preoți: pr. vicar Vasile Colopelnic – Sighetu Marmăției, pr. Nicolae Nicolaișen, pr. Ionuț Ursuleac, pr. Vasile Stoica din Sadău, pr. Ioan Voloșciuc din Rădăuți, pr. Demian Mirel din Oradea, pr. Mihai Navroțchi din Cluj-Napoca, alături de clerici romano-catolici precum pr. Anton Mărândescu, rectorul Sanctuarului Cacica, pr. Alin Butnaru din Poiana Micului, pr. Stanislav Cuharec din Solonețul Nou, pr. Cristian Pal, paroh de Solca și Arbore, pr. Sebastian Chericheș din Cacica. Corul din Maidan a oferit răspunsurile liturgice exclusiv în limba ucraineană, adăugând un plus de solemnitate momentului.

În cadrul ceremoniei, primarul comunei Cacica, Petru Todose, a oferit preotului Nicolae Nicolaișen distincția de cetățean de onoare al comunei, ca recunoaștere a contribuției sale semnificative de-a lungul anilor, iar președintele UUR Suceava, Ilie Sauciuc, a mulțumit părintelui Nicolae Nicolaișen pentru întreaga sa activitate dedicată comunității ucrainene.

Ilie Sauciuc a prezentat și mesajul președintelui UUR, deputat Nicolae-Miroslav Petrețchi, care a subliniat importanța dialogului și cooperării între Uniunea Ucrainenilor și bisericile unde se slujește în limba ucraineană, pentru a promova libertatea religioasă și valorile spirituale ale comunității.

La acest eveniment important, a participat și președintele Organizației locale UUR Cacica și trezorierul Filialei Suceava, Ovidiu Mihai Teaci. Președintele Uniunii Polonezilor din România, deputat Ghervazen Longher, prezent la manifestare, a salutat instalarea noului preot greco-catolic, Ionuț Ursuleac. După oficierea Liturghiei, a avut loc o agapă frățască pentru credincioșii prezenți, organizată cu sprijinul Filialei Suceava a UUR.

Evenimentul a fost un moment de reflecție și recunoștință pentru comunitatea greco-catolică, care a sărbătorit trecutul și a întâmpinat cu speranță viitorul sub conducerea noului preot paroh, Ionuț Ursuleac.

(Continuare la pagina 6)

CRONICA ACTIVITĂȚII UUR

(Urmare de la pagina 5)

Uniunea Ucrainenilor din România (UUR), în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean Maramureș, a finalizat cu succes a doua ediție a proiectului educativ „Atelier de Vară – UUR”. Evenimentul a reunit peste 200 de elevi și 44 de cadre didactice și voluntari în sediile organizațiilor locale ale UUR și în școlile din nouă localități ucrainene.

Scopul acestui proiect a fost promovarea și conservarea patrimoniului cultural ucrainean printr-o varietate de activități interactive și educative, menite să dezvolte creativitatea și cunoștințele copiilor asupra tradițiilor ucrainene, oferindu-le în același timp un mediu prietenos și stimulent.

Pe parcursul atelierului, participanții au fost implicați în:

- Sesiuni de pictură cu tema „Vară în satul meu”, unde copiii și-au exprimat creativitatea prin lucrări artistice vibrante și pline de culoare.
- Ateliere gastronomice, în cadrul cărora elevii au învățat să prepare „perohe”, colțunași umpluți, specifici bucătăriei ucrainene, explorând ingredientele și tehnicile tradiționale.
- Confectionarea brățărilor prieteniei, folosind fire colorate și diverse tehnici de împletire, ceea ce a stimulat colaborarea și creativitatea participanților.
- Activități sportive menite să dezvolte abilitățile fizice și spiritul de echipă, incluzând jocuri de fotbal, atletism și jocuri de coordonare.
- Activități ecologice, pentru a promova comportamentul responsabil față de mediu, folosind materiale ecologice și discutând despre reciclare și minimizarea deșeurilor.

Ultima zi a atelierului a fost marcată de o excursie la Aqua Star Satu Mare, oferind celor 244 de participanți o experiență memorabilă și recompensându-le eforturile și implicarea lor activă. La finalul zilei, fiecare copil a primit o diplomă de participare, simbol al succesului și al angajamentului lor.

UUR și Inspectoratul Școlar Județean Maramureș își exprimă recunoștința față de toți participanții, cadrele didactice și voluntarii implicați, subliniind importanța acestor activități în păstrarea și promovarea culturii și a tradițiilor ucrainene.

Ansamblul „Kolomeika” din Siret, coordonat de prof. Zirka Ianoș, a reprezentat Uniunea Ucrainenilor din România la Festivalul Internațional de Folclor „Kostoski” din Ohrid, Macedonia, în perioada 17-22 iulie. Experiența inedită trăită anul trecut la această manifestare i-a determinat pe membrii ansamblului „Kolomeika” să-și dorească să fie, din nou, prezenți pe scena festivalului.

Îndrumătoarea grupului, vicepreședinta Organizației locale Siret a UUR, prof. Zirka Ianoș, proaspăt aleasă în funcția de consilier local, a subliniat faptul că „evenimentul impresionează prin diversitate și culoare, iar peisajele și locurile sunt cu adevărat fascinante”. Doamna Zirka Ianoș a mulțumit Uniunii Ucrainenilor din România

pentru că a făcut posibilă participarea ansamblului „Kolomeika” la acest prestigios festival, prin sprijinul financiar acordat în vederea deplasării.

Biroul de Turism „Kostoski” din Ohrid organizează Festivalul Internațional „Kostoski” din Macedonia pe parcursul a trei perioade din an (primăvara, vara și toamna) și promovează atât tradiționalul, cât și abordările moderne, deoarece festivalul este dedicat, în egală măsură, ansamblurilor de tineri și bătrâni, orchestrelor, corurilor și majoretelor. Prestigiosul eveniment este structurat astfel: Festivalul folcloric Ohrid, Festivalul coral, Festivalul de muzică și dans, Festivalul orchestral, Festivalul de majorete și spectacole pentru fiecare grupă: amatori și profesioniști, folcloric și modern, coral și orchestral, acoperind o arie largă de preferințe muzicale.

Prin participarea la diverse festivaluri și concursuri naționale și internaționale, ansamblurile ucrainene din Bucovina promovează frumusețea costumelor, a cântecului și a jocului ucrainean, pe care le fac cunoscute publicului larg.

Comitetul Filialei București a UUR a organizat sâmbătă, 27 iulie, cea de-a VII-a ediție a Festivalului de Căntece Ucrainene Tradiționale „Rozțvila ruja troiaka”.

Evenimentul, care s-a bucurat de prezența a peste 120 de spectatori, a început cu intonarea imnurilor de stat ale României și Ucrainei și cu o rugăciune rostită de părintele paroh al Bisericii Ortodoxe Ucrainene din București, Volodymyr Malcovici. În alocuțiunea sa, președintele Filialei București, scriitorul Mihai Hafia Traista, a subliniat faptul că, pe 28 iulie, Ucraina marchează Ziua Statalității Ucrainene – Ziua onorării memoriei Marelui Cneaz de Kiev, Volodymyr cel Mare, de Ziua Botezului Rusi-Ucrainei Kievene, ziua în care Kievul și-a făcut alegerea civilizațională în favoarea Europei.

„Astăzi, Ucraina își apără identitatea, valorile, tradițiile și viitorul democratic în războiul declanșat împotriva acesteia de către federația rusă. Poporul ucrainean va învinge cu siguranță în lupta sa dreaptă”, a adăugat Mihai Hafia Traista. De asemenea, prim-vicepreședintele UUR, Bogdan Moisei, a transmis salutul deputatului Nicolae-Miroslav Petrețchi și a mulțumit publicului pentru prezență.

Pe scena Teatrului Infinit din București, au evoluat: ansamblul Filialei București a UUR „Edelweis” și ansamblul de copii „Lastivka”, conduse de Tetiana Afanasieva, ansamblul artistic „Zadunaiska sici” al Filialei Tulcea a UUR, trioul format din Zosyma Hamurar, Maksym Diaciok și Vadym Tepleniky, precum și copiii soliști Olivia

Horohovatska, Olena Hamurar și Marharyta Iakymovici.

Evenimentul s-a încheiat cu un fragment din piesa „De râsul curcilor”, pusă în scenă de trupa „Favorit” a Teatrului Ucrainean „Ivan Franko”.

Într-un cadru festiv, etnicii ucraineni din localitatea Crasna Vișeuului, județul Maramureș, au celebrat duminică, 28 iulie, 30 de ani de la înființarea ansamblului de cântece și dansuri ucrainene „Crasnianocica”, coordonat de Gheorghe Mocernac, președintele organizației locale UUR Crasna Vișeuului.

Evenimentul a reunit ansambluri de cântece și dansuri ucrainene din localitățile Crasna Vișeuului, Valea Vișeuului, Remeți și Ruscova, precum și artiști din Ucraina, care au încântat spectatorii prezenți cu momente artistice reprezentative comunităților ucrainene.

La eveniment, a participat și președintele Uniunii Ucrainenilor din România, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi, care a evidențiat importanța promovării tradițiilor și obiceiurilor etnicilor ucraineni, precum și necesitatea organizării unor astfel de evenimente pentru păstrarea moștenirii naționale.

De asemenea, la eveniment, au fost prezenți membrii Consiliului Național al Uniunii Ucrainenilor din România: Vasile Pasenciuc, Ioan Recalo, Miroslav Petrețchi, Mariciuc Pinte, Mirela Ciucur și Alexandru Mocernac, membrii Comitetului Filialei Maramureș: Irina Iordăchianu, Mihai Lauruc și Narcis Bobriuc, precum și directorul Liceului Pedagogic „Taras Șevcenko”, Vasile Cureleac.

Plini de entuziasm și dornici de a contribui la dezvoltarea comunităților în care trăiesc, tinerii ucraineni din România s-au întâlnit în cadrul celei de-a treia serii de „Întâlniri ale tinerilor ucraineni”, în perioada 26-28 iulie, la sediul Filialei UUR din Timișoara, cu scopul a discuta împreună prioritățile tinerilor pentru viitoarea perioadă, precum și modul în care se pot implica în procesul de integrare europeană a Ucrainei și Republicii Moldova.

În cadrul aceluiași eveniment, conducerea Uniunii Tineretului Ucrainean din România (UTUR) a avut o întâlnire de lucru cu tinerii ucraineni din România, pentru a identifica nevoi-

(Continuare la pagina 7)

CRONICA ACTIVITĂȚII UUR

(Urmare de la pagina 6)

le pe care aceștia le au în localitățile de proveniență, precum și pentru a găsi soluții eficiente care să permită creșterea gradului de participare a tinerilor la viața comunității, sub toate aspectele ei: social, cultural, educațional etc.

Președintele UTUR, Alexandru Mocernac, a subliniat importanța colaborării strânse dintre tinerii ucraineni și conducerile filialelor județene ale Uniunii Ucrainenilor din România, pentru crearea unor activități inovative care să răspundă nevoilor specifice ale tinerilor ucraineni și să le asigure o dezvoltare armonioasă.

În cadrul întâlnirii, tinerii ucraineni au identificat modalități concrete în vederea aprofundării colaborării cu organizațiile de tineret din Ucraina și Republica Moldova, precum și de susținere a celor două state în procesul de integrare în Uniunea Europeană. Discuțiile au fost cu atât mai constructive, cu cât la întâlnire au participat reprezentanți ai Organizației de Tineret a Ucrainenilor din Republica Moldova, care au prezentat dificultățile întâmpinate în procesul de integrare europeană.

Prezent la eveniment, președintele Uniunii Ucrainenilor din România, Nicolae-Miroslav Petrețchi, a evidențiat rolul major pe care tinerii ucraineni îl au în susținerea și promovarea valorilor europene, precum și în asigurarea unui viitor mai bun și prosper pentru societate.

Tinerii ucraineni din România și-au asumat implicarea în viitoarele proiecte care vor avea drept scop facilitarea implementării reformelor necesare în vederea aderării Ucrainei și Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Calinic, Arhiepiscop al Sucevei și Rădăuților, la inițiativa părintelui Mihai Cobziuc, consilier eparhial la Biroul pentru Relații cu Minoritățile al Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, cu sprijinul financiar al Uniunii Ucrainenilor din România – Filiala Suceava, reprezentată de președintele Ilie Sauciu, în perioada 29-30 iulie, a fost organizată călătoria de documentare în scop spiritual, intitulată „Identitatea religioasă a ucrainenilor din Dărmănești”. Enoriașii Parohiei Dărmănești II au

avut bucuria de a poposi, pentru rugăciune, într-o serie de lăcașuri sfinte cu mare încărcătură duhovnicească și istorică.

Mănăstirea „Nașterea Maicii Domnului” de la Piatra Fântânele, unul dintre cele mai frumoase așezăminte monahale din Mitropolia Clujului și din întreaga Transilvanie, situată la granița de est a Ardealului cu Țara Moldovei, într-un cadru natural paradisiac, a oferit credincioșilor momente de profundă liniște sufletească. Următorul popas a fost la Mănăstirea Maicii Domnului Recea, unul dintre cele mai importante lăcașuri de cult din județul Mureș, care reprezintă un punct de referință pentru arhitectura bisericească recentă.

Pelerinii au făcut o oprire la Mănăstirea Râmeț, unul dintre cele mai vechi așezăminte călugărești din Transilvania, ridicată în Munții Trascăului, lângă râul Geoagiuului, care datează din secolul al XIII-lea. Prilej de reflexie asupra

istoriei neamului românesc a fost vizitarea Catedralei Reîntregirii și a Cetății Alba Iulia.

În cea de-a doua zi, credincioșii au vizitat Mănăstirea Dumbrava, județul Alba, „casă” pentru 200 de copii orfani, bătrâni suferinzi și chiar mame aflate în necaz. O altă experiență înălțătoare a fost popasul de la Mănăstirea „Mihai-Vodă” din Turda, județul Cluj, copie arhitecturală a mănăstirii „Mihai-Vodă” din București, ridicată pe platoul unde, în anul 1601, a fost asasinat principele care a realizat prima unire politică a principatelor românești – Țara Românească, Transilvania și Moldova, voievodul Mihai Viteazul. Salina Turda a oferit răcoare, adăpost de arșița verii, precum și momente de relaxare. Călătoria s-a încheiat cu o oprire la Mănăstirea Prislop și mormântul Părintelui Arsenie Boca, supranumit „Sfântul Ardealului”.

Părintele Mihai Cobziuc și credincioșii care au participat la această activitate s-au întors din scurta călătorie cu sufletul plin de bucurie, fericire, împăcare și cu convingerea că această experiență religioasă este de mare folos duhovnicesc, adresând mulțumiri UUR pentru această posibilitate și pentru tot sprijinul acordat, de-a lungul timpului, comunității ucrainenene din satul Dărmănești.

În perioada 29 iulie – 2 august, în localitatea Crasna Vișeuului, județul Maramureș, a avut loc Atelierul de vară pentru copii, organizat de Uniunea Ucrainenilor din România.

Evenimentul a reunit 25 de elevi din localitatea Crasna Vișeuului, care au participat la activități cultural-educative și recreative, menite să le dezvolte creativitatea, spiritul de echipă, precum și abilitățile practice și sportive.

Pe parcursul a cinci zile, tinerii participanți au avut ocazia să învețe mai multe despre cultura și tradițiile ucrainene, să-și dezvolte aptitudinile de comunicare în public, cunoștințele despre apicultură, îndemânarea de a crea obiecte vestimentare sau săpun și de a coase pe pânză modele tradiționale ucrainene. De asemenea, ei s-au bucurat să descopere noi sporturi, precum tenisul de masă, șahul și voleiul.

Atelierul de vară s-a încheiat cu o excursie la Mocănița din Vișeu de Sus, unde participanții au putut explora cultura și tradițiile Maramureșului Istoric.

Mulțumim atât cadrelor didactice, cât și tuturor voluntarilor care au contribuit la buna desfășurare a evenimentului!

Filiala Maramureș a Uniunii Ucrainenilor din România a lansat, începând cu 8 august, un proiect inovator destinat tinerilor și copiilor ucraineni din județ. Acest proiect de o importanță majoră are ca obiectiv principal conservarea și promovarea tradițiilor și artei ucrainene prin cursuri de dansuri ucrainene autentice.

Sub îndrumarea talentatului instructor Deneș Cosovan, un specialist cu o vastă experiență în arta dansului, copiii din localitățile Crăciunești,

Bocicoiu Mare, Lunca la Tisa, Bistra și Valea Vișeuului au început deja pregătirile. Copiii și tinerii vor străluci pe scena evenimentelor culturale, a festivalurilor și spectacolelor organizate atât de Uniunea Ucrainenilor din România, cât și de alte organizații. Tinerii artiști vor avea ocazia să aducă în fața publicului dansuri ucrainene autentice, contribuind astfel la păstrarea și transmiterea tradițiilor de la o generație la alta.

Pentru a asigura accesul unui număr cât mai mare de tineri și copii ucraineni la aceste cursuri valoroase, proiectul va fi extins și în alte localități ucrainene din județul Maramureș. Toți tinerii care doresc să păstreze vie flacăra tradițiilor ucrainene sunt invitați și încurajați să se înscrie și să participe activ la cursuri.

Tabăra de vară pentru copiii ucraineni din județul Satu Mare, desfășurată între 7 și 9 august, a fost o oportunitate grozavă pentru ca micii participanți să-și exprime creativitatea și să se conecteze cu tradițiile culturale. Organizată de Filiala Satu Mare a Uniunii Ucrainenilor din România, la sediul organizației locale din Micula, tabăra s-a desfășurat în colaborare cu Muzeul Județean Satu Mare și Școala Gimnazială Gellert Sandor.

În cadrul evenimentului, copiii au participat la trei ateliere de creație, unde au explorat tehnici de pictură pe textile, lemn și hârtie, inspirate de teme tradiționale. Activitățile au fost coordonate de profesoarele Adriana Bejera-Horvat și Alexandra Iurac de la Școala Gellert Sandor din Micula, de dr. Mihaela Grigorean de la Muzeul Județean Satu Mare și de artista plastică profesionistă Cristina Gloria Opiș.

Atelierele au fost gândite pentru a stimula imaginația și expresivitatea copiilor. Picturile realizate de aceștia au surprins peisaje și simboluri profund legate de tradiții: soarele-floare, undele apei, spiralele de lumină, punctul și cercul perfecțiunii, frunza, florile și arborele care reunește cerul și pământul.

Tema „Mâna”, explorată în cadrul picturilor, ca simbol al prieteniei și comunicării, a fost prezentată în diverse moduri, fiecare desen având o personalitate distinctă datorită culorilor și formelor alese de copii. Această temă a subliniat importanța gesturilor și a expresiei empatice în relațiile interumane.

Profesoara Adriana Bejera-Horvat a subliniat importanța unor astfel de evenimente pentru dez-

(Continuare la pagina 8)

CRONICA ACTIVITĂȚII UUR

(Urmare de la pagina 7)

voltarea personală și culturală a copiilor, subliniind angajamentul Uniunii Ucrainenilor de a promova tradițiile și creativitatea în rândul tinerelor generații.

Activitățile derulate în cadrul taberei de vară au inclus jocuri, cântece și voce bună, au adus zâmbete și bucurie pe fețele copiilor, care au primit și diplome de participare și le-au oferit acestora ocazia de a valorifica și perpetua elementele esențiale ale culturii lor tradiționale.

Sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului are o semnificație teologică și spirituală profundă atât pentru credincioșii ortodocși, cât și pentru cei greco-catolici sau romano-catolici. Cu toții împreună au cinstit această mare sărbătoare, reunindu-se în rugăciune la Biserica Greco-Catolică Ucraineană din Cacica, purtătoarea acestui hram.

În seara premergătoare, credincioșii au participat la: Vecernie, Paraclisul Maicii Domnului și Sfințirea apei. Slujba din ziua prăznurii a început cu săvârșirea Acatistului Maicii Domnului, urmată de Sfânta Liturghie, oficiată în limba română, de la ora 9:00, și în limba ucraineană, de la ora 10:30. Răspunsurile la Liturghie au fost date de corul reunit din Cacica și Maidan, în limba ucraineană. Celebrantul principal al slujbei religioase a fost pr. vicar Vasile Colopelnic din cadrul Episcopiei Greco-Catolice de Maramureș, alături de care au slujit numeroși preoți din județele Suceava și Maramureș: pr. paroh Ionuț Ursulean din Cacica, pr. Ilie Veneciuc din Câmpulung Moldovenesc, pr. Vasile Popovics din Siret, pr. pensionar Vasile Voloșciuc din Rădăuți, pr. Stoica Vasile din Sadău-Brodina, pr. Paul Boiciuc din Poienile de sub Munte, pr. Lucian Marusciac din

Sighetu Marmăției, pr. pensionar Nicolae Nicolaișen și pr. Grigore Țiplea din Maramureș, care își desfășoară activitatea în Germania.

Un număr mare de reprezentanți ai comunității ucrainene din zonă s-au adunat pentru a fi împreună la această mare sărbătoare, alături de președintele Organizației locale Cacica a UUR, Ovidiu Teaci. Credincioșii prezenți au fost invitați să se

bucure împreună la agapa frățească organizată cu sprijinul Uniunii Ucrainenilor din România, Filiala Suceava, prin președintele Ilie Sauciuc.

Amintim că părintele Ionuț Ursulean, instalat recent la Parohiile Cacica-Maidan-Runcu, a fost numit Protopop al Protopopiatului Greco-Catolic Bucovinean.

Republica Moldova a marcat marți, 27 august, 33 de ani de la proclamarea independenței. Drumul parcurs nu a fost unul ușor, ci a presupus numeroase sacrificii și decizii importante, însă, astăzi, Republica Moldova este mai aproape ca niciodată de Uniunea Europeană, iar acesta este rezultatul eforturilor, viziunii, angajamentului și

dorinței cetățenilor moldoveni de a avea un viitor european, prosper și sigur.

Ne confruntăm cu cele mai mari provocări de securitate, iar Republica Moldova a avut de suferit mult în urma agresiunii militare ruse împotriva Ucrainei, fiind ținta unui război hibrid fără precedent din partea unei Federații Ruse care demonstrează o atitudine imperialistă față de vecinii săi. În acest context, mulțumim autorităților de la Chișinău pentru sprijinirea necondiționată a Ucrainei și pentru ajutorul acordat refugiaților ucraineni.

Uniunea Ucrainenilor din România este alături de comunitatea ucraineană din Republica Moldova, de care o leagă nu doar tradițiile, cultura și limba, ci și aceleași nobile aspirații: de a trăi în societăți democratice, bazate pe libertate, egalitate și respect reciproc, în care sunt garantate drepturile fundamentale ale omului, dar și dreptul de a-și determina propriile destine.

La mulți ani, Republica Moldova!

Anul 2024 este marcat de alegerile electorale, prilej cu care cetățenii cu drept de vot, din nou, în cea mai mare parte a lumii, sunt chemați la urne, cu scopul de a-și alege conducătorii pentru următorii ani. Și în România, anul acesta, suntem chemați să îi alegem pe cei care ne vor conduce, de la președintele Republicii până la consilierii locali din fiecare localitate. În acest context, am meditat la destinele noastre, ale oamenilor care trăim în țări democratice, având încă printre alte posibilități și aceea de a alege. De-seori, aud nemulțumirile multimilor legate de diferitele nevoi ale vieții, nerealizate încă sau de condițiile care, ce-i drept, nu peste tot se ridică la cele mai înalte standarde. Se pare, însă, că uităm un lucru, și anume faptul că vremurile noastre sau anii de după cel de-Al Doilea Război Mondial nu au fost marcate de catastrofe generale, iar acest lucru ne-a permis să avansăm din punct de vedere tehnologic, și nu numai, foarte mult, ceea ce a adus multe beneficii fiecăruia dintre noi.

Dintre toate regimurile politice create de oameni de-a lungul secolelor, democrația s-a dovedit, până acum, a fi cel mai bun și cel mai prielnic sistem politic pentru buna guvernare a statelor. Bineînțeles că nici acest regim nu este perfect, având lacunele lui, dar, cu toate acestea, s-a dovedit a fi cel mai potrivit pentru societatea în care trăim astăzi, permițându-ne libertatea de exprimare în toate segmentele esențiale ale societății. De-a lungul istoriei omenirii, au existat numeroase regimuri politice, unele totalitare, altele naționaliste sau chiar religioase, însă toate acestea îngreădeau libertatea de exprimare și de manifestare a individului în societatea în care-și ducea traiul, astfel încât oamenii s-au împotrivit, iar fiecare răzvrătire a lor ne-a adus pe noi, cei de astăzi, să trăim aceste vremuri, în care, respectând legea, omul are libertatea deplină de a se manifesta din toate punctele de vedere. Totuși, trebuie să ne amintim că toate aceste schim-

Alegerea ne aparține!

bări survenite în societatea noastră de-a lungul anilor au fost plătite cu moartea a mii și milioane de vieți, până să ajungem unde suntem astăzi.

Dacă analizăm din punct de vedere biblic Vechi-Testamentar, constatăm că poporul ales era condus de Dumnezeu Însuși prin anumiți oameni – proroci –, cărora le descoperea voia Sa, aceștia fiind mesagerii Săi direcți. Dintre proroci, cel mai însemnat conducător al poporului a fost Moise. Acestuia Dumnezeu i-a dat Tablele Legii care conțineau cele Zece Porunci, valabile și astăzi, dar și alte porunci adiacente după care să-și ghideze și să-și organizeze viața de zi cu zi. Toate aceste prevederi nu aveau menirea de a constrânge libertatea omului, ci de a-l educa pe om, de a-l ajuta să supraviețuiască diferitelor vitregii ale vremii (de ex.: ritualul spălării, interzicerea grăsimilor de animale și aducerea lor ca jertfă etc.).

Poporul ales, inspirat și de alte popoare păgâne din jurul său, a vrut să-și schimbe regimul de conducere și-I cere lui Dumnezeu să fie condus de rege, de unul pământesc. Dumnezeu le îndeplinește dorința și-l trimite pe prorocul Samuel să-l ungă rege pe Saul. Astfel, Saul este primul rege dorit de popor, ales de Dumnezeu prin ungere, ca să slujească intereselor poporului. Cu acesta începe un nou regim pentru poporul ales: monarhia. Regii trebuiau să asculte de glasul divin pentru a avea sprijin și binecu-

vântare. De îndată ce regele ieșea de sub ascultarea divină, Dumnezeu își întorcea fața Sa de la acesta, iar regatul era sortit eșecului. Drept urmare, Saul va fi schimbat cu David din cauza neascultării de Dumnezeu, iar lui David îi va urma la tron fiul său, Solomon, cel mai înțelept rege de pe pământ, care a zidit și primul Templu de închinare Dumnezeului Celui Viu. După Solomon, regatul se va împărți, iar, din cauza neascultării față de Dumnezeu, poporul va fi exilat și va trece prin mari suferințe și greutăți, pentru ca, ulterior, să cadă sub stăpânire romană, din care-și va aștepta izbăvirea prin Mesia, care să fie un izbăvitor politic și să-i scoată pe evrei de sub ocupația romană. Acel Mesia-rege pământesc este așteptat încă și astăzi, având, în viziunea lor, capacitatea de a restabili ordinea și ierarhizarea popoarelor.

Desigur că acestea le-am amintit ca să vedem că democrația ca voință a poporului își are rădăcini biblice, cu mențiunea că regele era ales de Dumnezeu, uns de proroci, acceptat de popor spre a-l conduce și a-l apăra de războaiele năvălitoare ale popoarelor păgâne. Atunci când regii își luau regatul cu voia proprie, vrând a stăpâni fără a asculta de Dumnezeu sau se împotriveau Lui, direcția în care mergeau lucrurile nu era una bună nici pentru popor, dar nici pentru conducător.

Așa cum am precizat și mai sus, democrația este cel mai bun regim politic prin care se conduc astăzi popoarele, alegându-și conducătorii pentru o perioadă determinată. Însă, noi creștinii, ar trebui să ținem cont și de Dumnezeu, și de consultarea Lui prin rugăciune, pentru ca acei lideri pe care îi alegem administreze comuna, orașul, țara să ne ducă într-o direcție a prosperității, atât în plan material, cât, mai ales, în cel spiritual și moral, de care avem atâta nevoie astăzi...

pr. dr. Ioan IURCEA

CONSFĂTURILE NAȚIONALE ALE CADRELOR DIDACTICE DE LIMBĂ MATERNĂ UCRAINEANĂ

Consfăturile naționale ale cadrelor didactice de limbă maternă ucraineană au încheiat seria evenimentelor dedicate limbii, culturii, educației și tradițiilor ucrainene. Acestea s-au desfășurat la Jupiter, în perioada 22-25 august.

La lucrările consfăturilor din acest an, au participat peste 110 cadre didactice de limbă ucraineană atât din România, cât și din Ucraina și Republica Moldova, reprezentanți ai Ministerului Educației, ai inspectoratelor școlare și ai școlilor, pentru a discuta viitorul educației în limba ucraineană în România.

„Ca președinte și parlamentar al Uniunii Ucrainenilor din România îmi asum responsabilitatea de a susține și promova identitatea culturală a ucrainenilor prin consolidarea educației în limba maternă, o componentă esențială pentru coeziunea și dezvoltarea comunității noastre”, a subliniat Nicolae-Miroslav Petrețchi cu această ocazie.

La acest eveniment, președintele UUR a subliniat „importanța deosebită a limbii ucrainene ca pilon fundamental al identității ucrainenilor din România, precum și rolul esențial al cadrelor didactice care, prin dăruirea lor, modelează viitorul tinerelor generații. Ei sunt cei care, cu profesiona-

lism și dăruire, asigură transmiterea limbii, culturii și valorilor noastre către copiii noștri, stabilind o punte vitală între școală, familie și comunitate”, a afirmat președintele UUR.

Nicolae-Miroslav Petrețchi a accentuat angajamentul ferm al UUR de a susține învățământul în limba ucraineană, a prezentat proiectele implementate și rezultatele obținute prin colaborarea strânsă cu cadrele didactice, directorii de școli și inspectorii de specialitate și a subliniat necesitatea unei colaborări între școlile din România, Republica Moldova și Ucraina, pentru a asigura o educație de calitate în limba maternă.

Modificările recente aduse Legii Educației, la care a contribuit direct prin implicare parlamentară, în colaborare cu Ministerul Educației, au permis creșterea numărului de ore, clase și elevi implicați în studiul limbii ucrainene și reprezintă angajamentul său și al UUR de a continua eforturile de formare a cadrelor didactice.

Reprezentanții din Ucraina și Republica Moldova au apreciat sprijinul acordat de UUR în promovarea învățământului în limba ucraineană, considerând România un exemplu de bune practici la nivel internațional. Această recunoaștere reprezintă

o confirmare a sprijinului continuu oferit de conducerea UUR și a implicării nemijlocite a președintelui UUR pentru ca învățământul în limba ucraineană să ajungă la standardele ridicate actuale.

„UUR depune în continuare eforturi în procesul perfecționării cadrelor didactice, un domeniu asupra căruia s-a concentrat în mod deosebit în ultima perioadă, prin parteneriatele pe care le are la nivelul universităților din Ucraina. De aseme-

nea, UUR își propune să aducă specialiști în domeniu, pentru a asigura profesorilor care predau limba sau în limba ucraineană cei mai buni formatori, alături de cei ai Ministerului Educației”, a declarat Nicolae-Miroslav Petrețchi.

Pe agenda discuțiilor, au fost incluse și modificări legislative, stadiul problemelor semnalate și propunerile cadrelor didactice pentru noul an școlar, inclusiv unele aspecte metodologice. Evenimentul reprezintă o reafirmare a angajamentului UUR față de comunitate, față de educație și, implicit, față de viitor.

Sursa: uur.ro

Duminică, 11 august 2024, a avut loc festivitatea de deschidere oficială a celei de-a IV-a ediții a *Taberei de vară pentru copiii ucraineni*, organizată anual de Uniunea Ucrainenilor din România (UUR). Anul acesta, în perioada 10-19 august, tabăra de vară reunește 551 de copii ucraineni din România, care s-au remarcat prin rezultate deosebite la Olimpiada Națională de Limbă și Literatură Maternă Ucraineană, precum și la alte concursuri naționale organizate de UUR, inclusiv câteva grupuri de copii ucraineni din Republica Moldova și din Ucraina.

La festivitatea de deschidere, au participat elevi, cadre didactice și numeroși invitați: Ambasadorul României în Ucraina, Victor Micula, Ambasadorul Ucrainei în România, Ihor Prokopchuk, subsecretarul de stat de la Departamentul pentru Relații Interetnice, Dincer Geafer, directorul de cabinet al Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, Mădălin

Iamandei, inspectorul școlar din cadrul ISJ Constanța, Magdalena Baciuc-Iacob, președintele Asociației „Casa Mării Negre / Black Sea House”, Dorin Popescu, manager programe de sănătate al OMS România, dr. Silvia Gatscher, mediatorul cultural al OMS România, Nadiia Vesnina, con-

Tabăra de vară pentru copiii ucraineni – ediția a IV-a –

silierul juridic pentru integrare al Consiliului Național Român pentru Refugiați, Mariana Diaconescu, coordonatorul regional al World Vision Romania – Constanța, Răzvan-Cătălin Nicola, facilitatorul Consiliului Național Român pentru Refugiați, Maria Melnicenco, prim-vicepreședintele Uniunii Ucrainenilor din România, Ilie Sauciu, președintele Filialei Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România, Maria Szabo-Condrei, și consilierul Cabinetului viceprimarului din cadrul Primăriei Constanța, Tiberiu Viorel Cojan.

În alocuțiunea sa, președintele Uniunii Ucrainenilor din România și deputat în Parlamentul României, Nicolae-Miroslav Petrețchi, a declarat că UUR depune eforturi substanțiale pentru promovarea și conservarea limbii, culturii și tradițiilor ucrainene, iar un loc central în activitatea sa îl ocupă educația. Domnia sa a subliniat că investind în educație, investim în tineri și în viitorul nostru. Nicolae-Miroslav Petrețchi a amintit că din cele peste 400 de evenimente pe care Uniunea le organizează în decursul unui an, aproape o treime sunt dedicate copiilor și cadrelor didactice, iar datorită acestor eforturi numărul elevilor care doresc să studieze limba sau în limba ucraineană a crescut constant. De asemenea, a crescut și numărul de unități de învățământ în care se studiază limba sau în limba ucraineană. Președintele UUR a mai remarcat o îmbunătățire a rezultatelor școlare ale copiilor care studiază limba ucraineană în toate comunitățile unde trăiesc etnici ucraineni. Tocmai

această susținere a făcut ca astăzi să fim de 5 ori mai mulți decât la prima ediție a *Taberei de vară pentru copiii ucraineni*, a conchis Nicolae-Miroslav Petrețchi.

Anul acesta, *Tabăra de vară pentru copiii ucraineni* nu este doar un spațiu de socializare și de recunoaștere a performanțelor școlare, ci o platformă de consolidare a relațiilor de prietenie dintre România, Ucraina și Republica Moldova, precum și de apropiere a Ucrainei și Republicii Moldova de Uniunea Europeană.

În acest context, în continuarea deschiderii oficiale, a avut loc o masă rotundă cu tema „Construim împreună drumul către paradisul regăsit al copiilor din Ucraina”, structurată pe două paneluri de dezbateri: „Cum salvăm copilăria refugiaților ucraineni în țările de refugiu. Inițiative, proiecte, programe, exemple de bune practici” și „Cum reconstruim pacea în Ucraina”.

Temele mesei rotunde reflectă nevoia de a ne reaminti de momentele dificile prin care trec copiii ucraineni afectați de războiul de agresiune declanșat de Federația Rusă împotriva Ucrainei. Dezbaterile s-au axat pe provocările cu care se confruntă copiii ucraineni și pe modul prin care pot fi sprijiniți cel mai bine în această perioadă dificilă.

Sursa: uur.ro

ZIUA INDEPENDENȚEI UCRAINEI, MARCATĂ ÎN FILIALE ALE UUR

Filiala Satu Mare

La 24 august, ucrainenii sărbătoresc Ziua Independenței, eveniment care a marcat sfârșitul definitiv al ocupației sovietice în Ucraina, la 24 august 1991. Uniunea Ucrainenilor din România, Filiala Satu Mare a organizat o ceremonie la bustul poetului național ucrainean Taras Șevcenko din centrul orașului Satu Mare. Au fost prezenți membrii conducerii filialei, președinți de organizații locale din județ și conducători de instituții culturale.

Vasile Buciuta, prim-vicepreședintele UUR Satu Mare, a deschis manifestările, subliniind contextul în care are loc acest eveniment acum, când, după 33 de ani de la câștigarea independenței de stat, armata ucraineană luptă pentru recâștigarea teritoriilor ocupate de coteropitorii ruși. Din partea Instituției Prefectului, a participat Florin Mureșan, care a subliniat eforturile făcute de către sătmăreni pentru susținerea cauzei drepte a poporului ucrainean și și-a exprimat speranța că, în scurtă vreme, Ucraina va învinge și pacea se va instaura în întreaga țară, în hotarele ei firești.

Din partea refugiaților ucraineni din Satu Mare, a luat cuvântul Antonina Bubnova, care a mulțumit UUR pentru eforturile pe care le-a făcut în vederea sprijinirii ucrainenilor sosiți la Satu Mare. Scriitorul Felician Pop a evocat momentele din 24 august 1991, care au culminat cu declararea independenței de stat a Ucrainei și și-a exprimat convingerea că așa cum ucrainenii nu au putut fi învinși ori îngenuncheați nici de Hitler, nici de Stalin, tot așa va fi înfrânt și Putin. România și Ucraina au, la ora actuală, aceiași dușmani, aceiași prieteni și un destin comun european.

A fost prezent și Robert Laszlo, managerul Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Satu Mare, instituție care sprijină în mod concret ucrainenii din județul Satu Mare. Acesta a evidențiat contribuția instituției pe care o reprezintă la promovarea și salvagardarea identității etnicilor ucraineni din județ. La finalul evenimentului, au fost depuse jerbe de flori la bustul poetului Taras Șevcenko. Acțiunea a continuat la Centrul de Creație, cu prelegerea „Ucraina – lungul drum către libertate”, susținută de scriitorul Felician Pop, în cadrul căreia a fost evocată lupta seculară a ucrainenilor pentru realizarea statului național ucrainean.

Filiala Timiș

Filiala Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România a sărbătorit la data de 27 august a.c. „Ziua Independenței Ucrainei”, la Timișoara. Evenimentul a debutat cu o masă rotundă la care au participat reprezentanți ai administrațiilor publice locale și județene, profesori de limba ucraineană, directori de unități școlare, de ONG-uri, refugiați ucraineni și, nu în ultimul rând, membrii Uniunii. La manifestare, au fost prezenți din partea conducerii centrale președintele UUR, deputat Nicolae-Miroslav Petrețchi, care a venit însoțit de secretarul general, Irina Liuba Horvat, de trezorerul Uniunii, Vasile Buciuta, și de consilierul UUR, Fabian Popovici.

În deschiderea evenimentului, președintele Filialei Timiș, prof. Maria Szabo-Condeirei, a adresat mulțumiri conducerii Uniunii Ucrainenilor din România pentru susținerea acordată Filialei timișene și pentru participarea la această acțiune importantă pentru ucrainenii de pretutindeni. Totodată, aceasta a subliniat faptul că, în momentul de față, poporul ucrainean luptă pentru a-și păstra independența dobândită în ziua de 24 august 1991, un moment definitoriu în istoria sa, care a marcat desprinderea Ucrainei de Uniunea Sovietică, iar dorința de a-și menține suveranitatea și integritatea teritorială rămâne un element central al identității naționale ucrainene. Astfel, celebrarea Zilei Independenței reprezintă un simbol al rezistenței și determinării poporului ucrainean de a-și decide propriul destin.

În discursul său, președintele Uniunii Ucrainenilor din România, deputat Nicolae-Miroslav Petrețchi, a reamintit faptul că, de „Ziua Independenței Ucrainei”, au fost organizate numeroase activități la nivel național în aproape toate filialele Uniunii, iar, cu acest prilej, a felicitat Comitetul timișean al UUR pentru organizarea acestui eveniment la un nivel foarte ridicat. De asemenea, el a mai menționat faptul că: „Este extrem de important să înțelegem că și în continuare, în ciuda celor peste doi ani de la izbucnirea războiului pe scară

largă din Ucraina, trebuie să dăm dovadă de unitate. Mă bucură faptul că poporul ucrainean a rămas unit în această perioadă. Întreaga societate civilizată este unită în jurul Ucrainei și, până la urmă, trebuie să înțelegem că toată această luptă este pentru independența Ucrainei și, bineînțeles, pentru dreptul de a-și alege propriul viitor. Cu alte cuvinte, toată lumea civilizată este de partea Ucrainei și cu toții susținem această luptă pentru valorile europene pe care le împărtășim și noi, cetățeni ai marii familii europene. Am convingerea că în scurt timp această sărbătoare va fi încununată de victoria Ucrainei și, până la urmă, o victorie a binelui împotriva răului”.

Un mesaj emoționant a venit și din partea secretarului general al UUR, Irina Liuba Horvat, care ne-a relatat: „Uniunea Ucrainenilor din România a fost alături de poporul ucrainean, de ucrainenii care se află azi pe teritoriul României. Faptul că îi ajutam este cel mai important lucru pentru noi, ucrainenii, care suntem o singură națiune și trebuie să fim alături de cei care au fugit din calea războiului. Această zi a independenței Ucrainei reprezintă un simbol al păstrării identității naționale”.

La masa rotundă, au mai luat parte, alături de reprezentanții conducerii UUR, directorul postului regional de televiziune TVR Timișoara, Andrei Boroșovici, Angela Ciupa-Rad de la DAS, Flavius Ilioni – LOGS, Natalia Răileanu – Salvați Copiii, Ana Moldovan – CJRAE, Ionel Lupul, primarul comunei Mașloc, și Mihăiță Arsa, consilier local, iar din partea refugiaților de dincolo de graniță, din Ucraina, Jane Rozbitskaya, de la Asociația „Faina UA”, și Irina Ignatieva. De asemenea, a mai fost prezentă și Agneta Kardoș, reprezentantul Consiliului Județean Timiș, care a ținut să precizeze următoarele: „A fost un moment festiv și emoționant care a încălzit sufletele participanților. În ceea ce privește această sărbătoare, nu poți să vorbești despre independență fără să te gândești la

război, la lupta care se duce pentru păstrarea acesteia. Fiecare națiune care se respectă se apără, își apără valorile și identitatea și își dorește acel drept de autodeterminare pentru care merită chiar și jertfa supremă”.

Din partea învățământului preuniversitar, au participat directorul unității de învățământ din Știuca, prof. Nicolae Benzar, directorul Școlii Gimnaziale nr. 2 din Timișoara, prof. Oana Pentea, care a venit împreună cu dir. adj., prof. Adriana Popa, și prof. Ionela Kvasciuc. De la Liceul Teoretic „Iulia Hasdeu” din Lugoj, a răspuns invitației dir. adj. prof. Horațiu Suciuc, iar din localitatea Bârna, dir. prof. Ionel Petrea.

Din cadrul Filialei Timiș a UUR, au participat: prim-vicepreședinții Mihaela Bumbuc și Vasile Drozd, reprezentanta Organizației de Femei, Bianca Hînda, reprezentantul Organizației de Tineret, Gabriel Bilan, președintele Organizației locale a UUR Petroasa Mare, prof. Mariana Cabaș, președintele Organizației locale a UUR Găvojdia, Vasile Rosoca, președintele Organizației locale a UUR Giarmata, Ioan Boldijar, președintele Organizației locale a UUR Bethausen, Vasile Condeirei, președintele Organizației locale a UUR Remetea Mică, prof. Ana Hrin, președintele Organizației locale a UUR Giroc, Todor Șcutca, președintele Organizației locale a UUR Dragomirești, prof. Maria

Bejera, și președintele Organizației locale a UUR Bârna, Ioan Longa.

Nu au lipsit nici momentele artistice susținute de grupul: „Trio Hrin” din Remetea Mică, grupul „Zolotii Druzii” din Știuca, Gabriel Bilan din Lugoj și Anna Brechko din Ucraina, iar, la finalul manifestării, a avut loc vernisajul expoziției „Ucraina este...”, realizată de Jane Rozbitskaya, în care au fost prezentate zece exponate despre istoria, natura și tradițiile Ucrainei, în culorile roșu și negru, acestea fiind reprezentative pentru poporul ucrainean, ele simbolizând dragoste și tristețe.

„Expoziție a fost realizată în două limbi, cea maternă și română, a fost pregătită special pentru Ziua Independenței Ucrainei și sper din tot sufletul să circule prin Timișoara și, de ce nu, în toată România, deoarece în ea veți regăsi informații despre cultura ucraineană, care este foarte bogată. Împreună cu ceilalți ucraineni care se găsesc pe teritoriul acestui minunat oraș, Timișoara, să ilustrăm personaje ale căror opere de artă sunt apreciate pe întreg mapamondul. De fapt, am vrut să surprind o altă latură a Ucrainei, nu doar din perspectiva pe care o cunoaștem deja, cea a războiului”, a concluzionat Jeny Rozbitskaya și, totodată, a adresat mulțumiri UUR: „Pe această cale, vreau să mulțumesc Uniunii Ucrainenilor și, în mod special, celor din cadrul Filialei Timiș, care ne-au sprijinit și au fost alături de noi încă din primele zile după începerea agresiunii Rusiei asupra Ucrainei. Vă mulțumim frumos!”.

Evenimente similare dedicate Zilei Independenței Ucrainei, precum cel derulat de Filiala Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România s-au desfășurat și în Piața Victoriei din Timișoara, acestea fiind organizate de Asociația LOGS și Faina UA, în colaborare cu UUR Timiș, Direcția de Asistență Socială a Municipiului Timișoara, Fundația Județeană pentru Tineret din Timiș.

Mihaela BUMBUC

ZIUA INDEPENDENȚEI UCRAINEI, MARCATĂ ÎN FILIALE ALE UUR

Filiala Tulcea

La 27 august 2024, Filiala Tulcea a Uniunii Ucrainenilor din România (UUR) a organizat un eveniment special pentru a celebra Ziua Independenței Ucrainei, care a reunit membri și președinți ai organizațiilor locale ale UUR, oficialități și numeroase personalități din județul Tulcea.

Printre oaspeții care au onorat această manifestare cu prezența, s-au numărat: Aslă Aișe Mierlă, subprefectul Județului Tulcea, Ștefan Coman, consilier al președintelui Consiliului Județean Tulcea, Raluca Cacencu, consilier județean al Consiliului Județean Tulcea, Nicolae Bibu, administrator public al municipiului Tulcea, Liliana Gologan, reprezentant al refugiaților din Ucraina în județul Tulcea, Salvatore Vals, președintele comunității italienilor din Tulcea, Richard Wagner, președintele Forumului Democrat al Germanilor din Tulcea, Ecaterina Antonov, președinte ATRL Tulcea.

În alocuțiunile rostite în deschiderea evenimentului, atât organizatorii, cât și invitații au evidențiat colaborarea excelentă dintre autoritățile locale și comunitatea ucraineană, subliniind, totodată, importanța consolidării cooperării transfrontaliere româno-ucrainene. De asemenea, participanții au putut viziona un material video, realizat de Filiala

Tulcea a Crucii Roșii, care a ilustrat viața și activitatea refugiaților ucraineni din județ, precum și modul în care aceștia au fost integrați în comunitatea locală.

Toți cei prezenți au păstrat, într-un cadru solemn, un moment de reculegere în memoria celor care s-au sacrificat pentru libertate și independență atât în trecut, cât și în actualul război. Acest moment a fost expresia sinceră a solidarității și respectului față de toate sacrificiile făcute pentru apărarea valorilor fundamentale, a libertății și a suveranității.

În a doua parte a evenimentului, președinții organizațiilor locale au împărtășit din experiențele și provocările întâmpinate după izbucnirea războiului, discutând și modul în care au reușit să gestioneze și să rezolve problemele fraților de peste graniță. A urmat o sesiune de dezbateri pe teme precum importanța și semnificația independenței unui stat, bunăstarea cetățenilor, conflictele internaționale și consecințele acestora. Un accent deosebit a fost pus pe conservarea și păstrarea identității etnice, participanții subliniind importanța unității unui popor în fața oricăror provocări.

Sursa: uur.ro

Filiala Iași

Cea de a 33-a aniversare de la proclamarea Independenței Ucrainei, din nefericire, pentru al treilea an consecutiv, este umbrită de războiul pe scară largă declanșat de Federația Rusă la 24 februarie 2022. La data comemorării evenimentului de către Filiala Iași a UUR, iată că am ajuns în cea de-a 915-a zi de lupte eroice ale forțelor armate și ale poporului ucrainean împotriva invadatorilor ruși, iar, în contextul eliberării treptate a teritoriilor ocupate temporar și a celorlalte acțiuni întreprinse de bravii ostași ucraineni, cu o largă susținere internațională, putem spune cu încredere că poporul ucrainean se îndreaptă spre victoria împotriva inamicului rus! Poporul ucrainean a visat dintotdeauna la propriul stat suveran și independent și, iată, acum, după 33 de ani de la proclamarea independenței statului ucrainean, din păcate, ucrainenii fie ei civili, fie militari, plătesc din nou un tribut de sânge, de data aceasta nu numai pen-

tru propria lor libertate, independență și dreptul de a-și croi viitorul, ci și pentru pacea și liniștea Europei. În acest sens, Uniunea Ucrainenilor din România s-a alăturat măsurilor întreprinse la nivel central, nu doar la nivel declarativ, ci și faptic! Pentru a marca evenimentul istoric, în aceste condiții cu totul deosebite și nefavorabile, în ziua de 25 august 2024, la sediul Filialei Iași a UUR, respectiv în sala de festivități a unui complex hotelier, s-a desfășurat acțiunea dedicată sărbătoririi Drapelului de Stat al Ucrainei și a Zilei Independenței Ucrainei, dar și a Zilei Comemorării Apărătorilor Ucrainei care au murit în lupta pentru independență, suveranitatea și integritatea teritorială a Ucrainei.

Prin organizarea și desfășurarea acestei acțiuni, am urmărit:

- conștientizarea importanței și semnificației actului de proclamare a Independenței de stat a Ucrainei în contextul aderării la Uniunea Europeană, respectiv al evenimentelor ce se petrec la granița de est a Ucrainei; informarea participanților privind situația actuală din Ucraina, eforturile depuse de Uniunea Ucrainenilor pentru ajutorarea Ucrainei și a refugiaților care au ajuns în România;

- evidențierea unor puncte de colaborare între organizația noastră și organizațiile, instituțiile, asociațiile de profil din țară și din Ucraina, precum și cu centrele care găzduiesc refugiați ucraineni;

- discutarea unor variante de protocoale de parteneriat și colaborare între organizația noastră și organizațiile, instituțiile, asociațiile, centrele care găzduiesc refugiați din Ucraina;

- realizarea unui schimb de experiență în organizarea unor astfel de acțiuni.

În ziua de 24.08.2023, la sediul filialei, a fost organizată o expoziție de ziare și reviste editate de UUR, respectiv de broșuri și postere de promovare a celor mai frumoase locuri din Ucraina, precum și postere și fotografii referitoare la pașii parcurși de Ucraina pentru obținerea independenței de stat. De asemenea, am prezentat însemnele de stat oficiale ale Ucrainei, cu un istoric pentru fiecare dintre ele. În ziua de 25 august, începând cu ora 14:30, acțiunea a continuat în sala de festivități a unui complex hotelier din municipiu, pentru început fiind prezentat istoricul sărbătorii și invitați de onoare de către președintele filialei. Programul propriu-zis a început cu intonarea imnurilor de stat ale României și Ucrainei, continuând cu o alocuțiune pe marginea evenimentului

comemorat. În cuvântul său, președintele Filialei Iași a UUR, dl Daniel Serdenciuc, a prezentat pașii parcurși de Ucraina pentru dobândirea independenței, făcând câteva sublinieri referitor la situația actuală din Ucraina, la poziția conducerii UUR față de invadarea Ucrainei de către Federația Rusă și la ajutorul acordat poporului ucrainean și refugiaților care se află temporar pe teritoriul României. Uniunea Ucrainenilor din România rămâne o „punte” solidă între poporul român și ucrainean și va continua să promoveze cooperarea între cele două țări, consolidând relațiile de bună vecinătate și aprofundând cooperarea culturală.

Au urmat câteva luări de cuvânt din partea invitaților.

În alocuțiunea subsemnatului, am făcut o scurtă prezentare a celorlalte două sărbători care nu trebuie uitate și care sunt în mare măsură legate de Ziua Independenței Ucrainei, și anume: Ziua Drapelului Național al Ucrainei, care se sărbătorește la 23 august, respectiv Ziua Comemorării Apărătorilor Ucrainei care au murit în lupta pentru independență, suveranitatea și integritatea teritorială a Ucrainei, sărbătorită la 29 august.

În partea a doua a evenimentului, invitații au urmărit un program literar-muzical-coregrafic, prezentat de reprezentanții refugiaților ucraineni stabiliți temporar în Iași. Parte dintre scriitorii ieșeni prezenți la eveniment și reprezentanți ai refugiaților ucraineni au completat programul cu recitări de poezie din creația proprie, care s-au circumscris momentului sărbătorit.

Partea muzicală a programului a fost completată de formația „Best Friends Events” din cadrul Cercului Militar Iași, având ca soliști pe Bogdan Iordache, Biatrice Spiridon și Andrei Fabnaragiu.

La finalul acțiunii, am oferit reprezentanților refugiaților ucraineni și copiilor acestora ziare și reviste editate de Uniunea Ucrainenilor din România, iar aceștia, la rândul lor, au oferit participanților la eveniment mici simboluri realizate de ei, care amintesc de evenimentele sărbătorite în luna august.

Și de data aceasta, aprecierile au fost deosebite, între participanți realizându-se un schimb util de informații privind acțiunile viitoare.

Victor HRIHORCIUC,
prim-vicepreședintele Filialei Iași

Curierul ucrainean, nr. 509-512

UUR și Vicariatul Greco-Catolic Ucrainean au semnat un protocol de colaborare

Uniunea Ucrainenilor din România a semnat vineri, 30 august, un Protocol de colaborare cu Vicariatul Greco-Catolic Ucrainean din România, ceremonia oficială desfășurându-se la sediul Filialei sale maramureșene din Sighetu Marmăției. Din partea UUR, documentul a fost semnat de președintele Uniunii, deputat Nicolae-Miroslav

Petretchi, iar din partea Vicariatului – de părintele vicar Vasile Colopelnic.

Protocolul de colaborare reprezintă consfințirea unei colaborări deja existente și funcționale, documentul semnat fiind o bază pentru continuarea și aprofundarea unui dialog permanent și eficient între cele două părți. Obiectul Protocolului îl constituie dezvoltarea, pe o bază bine definită și transparentă, a cooperării între Uniunea Ucrainenilor din România și Vicariatul Greco-Catolic Ucrainean din România, în vederea utilizării expertizei și competențelor specifice pentru derularea de proiecte și acțiuni comune care să conducă la conservarea limbii ucrainene, promovarea tradițiilor și întărirea identității spirituale a etnicilor ucraineni din România.

În baza acestui Protocol, părțile se angajează să dezvolte și să intensifice sprijinul pentru viața religioasă a persoanelor aparținând minorității ucrainene din România, pentru a asigura atât integritatea și solidaritatea comunității ucrainene, cât și prosperitatea acesteia. De asemenea, UUR și Vicariatul Greco-Catolic Ucrainean din Româ-

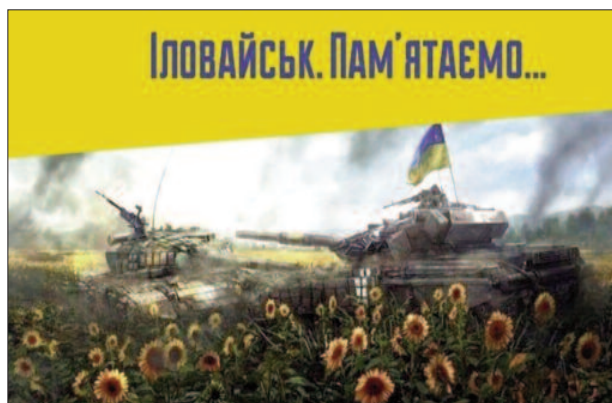
nia vor depune eforturi pentru a combate orice încercare de divizare și dezbinare a comunității ucrainene din România și vor acorda o atenție deosebită menținerii unității etnicilor ucraineni din România.

Totodată, părțile se angajează să colaboreze în realizarea, editarea și tipărirea de cărți de spiritualitate greco-catolică în limba ucraineană și vor efectua demersuri comune pentru susținerea proiectelor desfășurate de cele două entități.

Uniunea Ucrainenilor din România își propune să semneze documente similare cu toate cultele religioase de care aparțin ucrainenii din România.

Sursa: uur.ro

Ziua Comemorării Apărătorilor Ucrainei

internaționale și, astfel, soldații ucraineni au fost împușcați când au trecut în coloane prin ceea ce trebuia să fie „culoarul verde”.

Potrivit Institutului Ucrainean de Memorie Națională, 366 de soldați ucraineni au fost uciși acolo, 429 au fost răniți, 158 au fost dați dispăruți și 300 au fost luați prizonieri. De aceea, simbolul Zilei de Comemorare a Apărătorilor Ucrainei a devenit floarea-soarelui. Nu este doar un simbol al curajului istoric al soldaților ucraineni, ci unul al vieții Ucrainei.

Acele evenimente tragice ale războiului ruso-ucrainean s-au desfășurat în estul Ucrainei, tocmai în câmpurile de floarea-soarelui de lângă Ilovaisk care se coceau deja. Chiar în aceste lanuri de floarea soarelui, au murit sute de apărători ai Ucrainei care și-au depus viața pe altarul libertății și independenței Ucrainei în lupta împotriva inamicului. De aceea, floarea-soarelui este simbolul Zilei de Comemorare a Apărătorilor Ucrainei care au murit în lupta pentru independență, suveranitatea și integritatea teritorială a Ucrainei.

Potrivit Cărții de aducere aminte a celor care au murit pentru Ucraina, începând cu 20-22 februarie 2014 și până la 1 decembrie 2021, 4.490 de soldați ucraineni au fost uciși de inamicul nemilos – Federația Rusă. Invazia pe scară largă a Rusiei din 24 februarie 2022 a deschis o nouă pagină de eroism, rezistență și, din păcate, pierderi. În momentul de față, și cât timp războiul continuă, nu se poate cunoaște nici cifra exactă a morților și nici nu se poate actualiza la zi Cartea de aducere aminte a celor care au murit pentru Ucraina ori de a prezenta istoriile actelor lor de eroism. Potrivit practicii internaționale de comemorare a soldaților care și-au dat viața pentru țara lor, între care amintim SUA, Canada, Franța, Polonia, aceea ca militarii decedați să fie înmormântați în cimitire memoriale militare, Rada Supremă a Ucrainei a adoptat o decizie privind crearea Cimitirului Memorial Militar Național, unde apărătorii căzuți în luptele cu inamicul vor fi înmormântați cu onoruri militare. În Ucraina, s-au luat măsuri de a denumi străzi, a amplasa plăci memoriale în spațiul public în cinstea celor care și-au dat viața pentru apărarea țării, iar această activitate, suntem convinși, va continua.

În acest război, poporul ucrainean a plătit și continuă să plătească un preț extrem de mare și, fără îndoială, aceasta nefiind singura zi a anului în care cei căzuți sunt amintiți și onorați. Aceasta este o oportunitate pentru întreaga societate să facă tot posibilul în a păstra și perpetua memoria eroilor pentru generațiile viitoare.

Memoria luptătorilor și a faptelor lor este cea mai înaltă valoare pe scara identității naționale a oricărei țări, iar credința și încrederea că, în caz de moarte pe câmpul de luptă, sacrificiul unui soldat este onorat la nivel de stat sunt foarte importante pentru ridicarea moralului personalului militar care a rămas pe câmpul de luptă să-și continue misiunea primită din partea poporului.

Astăzi, Ucraina trece prin cel mai mare test din istoria sa recentă – lupta armată pentru independență și integritate teritorială împotriva agresorului rus.

Această luptă a unit națiunea ucraineană, comunitatea europeană și o mare parte a țărilor de pe alte continente. Ucraina se poate baza pe sprijinul larg al cetățenilor săi, deoarece locuitorii din toate regiunile Ucrainei, fără excepție, s-au ridicat pentru a apăra independența statului, iar în ajutorul lor au venit și continuă să vină și prietenii din afară.

Îndurerați, ne plecăm capetele în fața măreției faptelor de vitejie a eroilor ucraineni care au murit luptând pentru o Ucraina liberă, independentă și necucerită. Veșnică onoare și memorie! Nu vă vom uita!

Victor HRIHORCIUC,
prim-vicepreședintele Filialei Iași a UUR

Luna august, pentru Ucraina și ucrainenii de pretutindeni, este bogată în sărbători, dintre care cele mai importante sunt: 23 august – Ziua Drapelului Național al Ucrainei; 24 august – Ziua Independenței Ucrainei; 29 august – Ziua Comemorării Apărătorilor Ucrainei care au murit în lupta pentru independență, suveranitatea și integritatea teritorială a Ucrainei. Dacă despre primele două sărbători s-a mai scris și se va mai scrie cu ocazia desfășurării acțiunilor, la nivelul filialelor UUR, dedicate Zilei Naționale a Ucrainei, despre cea de-a treia sărbătoare, fiind și mai nouă, nu s-a scris suficient, deși conjunctura actuală în care se află Ucraina impune acest lucru. Să vedem care este istoricul și semnificația acestei sărbători.

La 24 august 2019, Președintele Ucrainei, Volodymyr Zelenskyi, a semnat Decretul Nr. 621 din 23 august 2019 pentru încununarea eroismului militarilor și voluntarilor care și-au dat viața pentru patrie. Aceasta nu este singura zi a anului în care ne amintim, respectăm și vorbim despre cei care și-au dat viața pentru a apăra Ucraina, statalitatea, independența și unitatea ei, însă ea reprezintă o zi specială, o oportunitate pentru noi toți de a ne concentra asupra memoriei, onoarei și recunoștinței față de eroii Ucrainei.

Marcarea Zilei de Comemorare a Apărătorilor Ucrainei din 29 august nu a fost aleasă întâmplător. În această zi, în anul 2014, în timpul războiului ruso-ucrainean, dinaintea invaziei pe scară largă, în timpul retragerii soldaților ucraineni din încercuirea de lângă Ilovaisk, conducerea Federației Ruse a încălcat încă o dată acordurile

STRATEGII PRIVIND ÎMBUNĂTĂȚIREA PERFORMANȚELOR ADMINISTRAȚIILOR PUBLICE LOCALE ȘI INTENSIFICAREA COOPERĂRII TRANSFRONTALIERE ROMÂNIA – UCRAINA – REPUBLICA MOLDOVA

În perioada 19-22 august 2024, Uniunea Ucrainenilor din România a organizat cu succes o nouă ediție a reuniunii de lucru și instruire „Strategii privind îmbunătățirea performanțelor administrațiilor publice locale și intensificarea cooperării transfrontaliere România – Ucraina – Republica Moldova”. Acest eveniment, dedicat reprezentanților autorităților locale din cele trei state, are ca scop dezvoltarea strategiilor eficiente pentru comunitățile ucrainene din România și explorarea noilor oportunități de cooperare transfrontalieră.

Programul evenimentului a fost structurat pe mai multe sesiuni tematice. În prima zi, dezbaterile s-au concentrat pe atragerea de fonduri europene, combaterea fenomenului deepfake și îmbunătățirea cooperării transfrontaliere. Panelul dedicat „Identificării strategiilor de dezvoltare a comunităților ucrainene și modalităților de atragere a investitorilor” i-a avut ca speakeri pe Nicolae Neață, șef Serviciu Monitorizare Proiecte în cadrul Ministerului Dezvoltării, Cătălin Mihăilă, consilier în cadrul aceluiași serviciu, și Doina Iacoban, director al S.C. Regional Consulting S.R.L., care au subliniat importanța unei colaborări eficiente între autoritățile locale și investitori, pentru creșterea atractivității economice a regiunilor cu populație majoritar ucraineană, inclusiv prin prezentarea concretă a programelor de finanțare existente. În continuare, panelul pe tema „Deepfake” a fost condus de Cristian Nistor și Daniel Abotezătoaei, experți în securitate cibernetică la Directoratul Național de Securitate Cibernetică, aceștia oferind soluții concrete pentru combaterea propagandei ruse și contracararea știrilor false, subliniind impactul acestora asupra securității regionale.

În cadrul celui de-al treilea panel, dedicat intensificării cooperării transfrontaliere între România și Ucraina, respectiv România și Republica Moldova, au fost discutate aspecte esențiale privind Programul Operațional Comun România-Ucraina 2021-2027 și Programul Operațional Comun România-Republica Moldova 2021-2027. Experții invitați, printre care Gabriel Bogdan Ștețco, administrator public al județului Maramureș, Ioan Tibil, prefectul județului Satu Mare, Kardoș Agneta, reprezentantă a Consiliului Județean Timiș, și Cezar Grozavu, director executiv al Biroului Regional Suceava pentru Cooperare Transfrontalieră, au oferit participanților sfaturi și

modele de bune practici cu privire la implementarea proiectelor transfrontaliere și identificarea oportunităților de finanțare.

A doua zi a reuniunii a fost dedicată strategiilor de transparentizare a administrației publice și eficientizare a comunicării cu cetățenii, precum și digitalizării administrației publice. Primul panel, moderat de George Grigorescu, specialist în Relații publice și Marketing, a explorat modalitățile prin care reprezentanții UUR în administrațiile locale pot contribui la creșterea transparenței și la dezvoltarea unor canale de comunicare eficiente între autorități și cetățeni. În cadrul celui de-al doilea panel, moderat de Alexandru Mocernac, președintele Uniunii Tineretului Ucrainean din România, au fost discutate soluții inovatoare și modele de bune practici în digitalizarea serviciilor publice, cu accent pe importanța adaptării la noile tehnologii, pentru eficientizarea proceselor administrative.

Evenimentul reflectă angajamentul Uniunii Ucrainenilor din România privind sprijinirea dezvoltării comunităților ucrainene, facilitarea accesului la fonduri europene și consolidarea cooperării transfrontaliere. Prin intermediul acestei inițiative, UUR și-a reafirmat rolul de lider în promovarea unei administrații publice moderne, transparente și eficiente, în beneficiul cetățenilor și al comunității ucrainene.

Președintele UUR Nicolae-Miroslav Petrețchi a declarat că, prin astfel de inițiative, Uniunea Ucrainenilor din România demonstrează că este consecventă în acțiunile sale, exprimându-și convingerea că dezbaterile din cadrul acestui eveniment vor contribui la identificarea de noi modalități de cooperare și de îmbunătățire a coope-

rărilor deja existente între regiunile și localitățile de frontieră din România, Ucraina și Republica Moldova. De asemenea, el a mulțumit autorităților centrale și locale din România pentru sprijinul constant pe care îl acordă atât comunității ucrainene din România, cât și Ucrainei, în contextul războiului de agresiune, declanșat de Federația Rusă.

La festivitatea de deschidere, au participat: Nicolae-Miroslav Petrețchi, președintele Uniunii Ucrainenilor din România și deputat în Parlamentul României, Petru Bledea, subsecretar de stat în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Dincer Geafer, subsecretar de stat din partea Departamentului pentru Relații Interetnice, Ioan Tibil,

prefectul județului Satu Mare, Nicolae Neață, șef Serviciu Monitorizare Proiecte în cadrul Direcției Generale Cooperare Teritorială Europeană a Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, Cătălin Mihăilă, consilier în cadrul aceluiași serviciu, Gabriel Bogdan Ștețco, administrator public al județului Maramureș, Radu Iancu, director de cancelarie al Instituției Prefectului Satu Mare, Kardoș Agneta, reprezentantă a Serviciului Relații Externe și Protocol din cadrul Consiliului Județean Timiș, și Angela Ciupa-Rad, reprezentantă a Serviciului Reziliență și Mobilizare din cadrul Primăriei municipiului Timișoara.

De asemenea, au fost prezenți Cristian Nistor și Daniel Abotezătoaei, experți în securitate cibernetică în cadrul Directoratului Național de Securitate Cibernetică, Doina Iacoban, director al S.C. Regional Consulting S.R.L., Cezar Grozavu, director executiv al Biroului Regional Suceava pentru Cooperare Transfrontalieră, Dorin Popescu, președintele Asociației „Casa Mării Negre/-Black Sea House”, și Mariana Avorniciți, primarul comunei Terebești. Din Ucraina, au fost prezenți: Mykhailo Pavlyuk, vicepreședintele Consiliului Regional Cernăuți, Vasyly Demyanchuk, vicepreședintele Consiliului Regional Zakarpattia, Myroslava Lyvch, deputat în Consiliul Regional Zakarpattia, Valentin Pabat, viceguvernator al Administrației Regionale de Stat Cernăuți pentru probleme de dezvoltare digitală, și Arina Banar, consultant al Departamentului de Comunicare din cadrul Administrației Regionale de Stat Cernăuți.

Sursa: uur.ro

CAMPIONATUL NAȚIONAL DE FOTBAL AL UCRAINENILOR DIN ROMÂNIA

Uniunea Ucrainenilor din România (UUR) a organizat, în parteneriat cu Federația Română de Fotbal (FRF), la începutul lunii septembrie, în premieră în Banat, la Timișoara, Campionatul Național de Fotbal al Ucrainenilor din România. Evenimentul, desfășurat între 1 și 5 septembrie pe Stadionul „Colterm”, a reunit șase echipe sportive, reprezentând filialele UUR din Arad, Timiș, Caraș-Severin, Suceava, Maramureș și Satu Mare.

După două zile de meciuri intense, pline de pasiune și spirit competitiv și prietenesce, miercuri s-a desfășurat finala pentru ocuparea locurilor de pe podium. Clasamentul final este următorul: locul I a fost câștigat de echipa din Timiș, fiecare membru fiind recompensat cu 600 lei. Locul II a revenit echipei din Maramureș, cu un premiu de 500 lei pentru fiecare participant, iar locul III a fost ocupat de echipa din Arad, fiecare jucător primind 400 lei.

Echipele care au urmat în clasament, sunt: Satu Mare – pe locul IV, Suceava – pe locul V și Caraș-Severin – pe locul VI, fiecare participant primind câte 300 lei. Pe lângă premiile în bani, echipele clasate pe podium au primit cupe și medalii autentice, acordate de către FRF, ca simbol al efortului și performanței lor.

Festivitatea de premiere a campionatului s-a bucurat de prezența unor nume importante, precum: deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi, președintele Uniunii Ucrainenilor din România, viceprimarul municipiului Timișoara, Cosmin Tabără, președintele Filialei Timiș a UUR, Maria Szabo-Condeci, trezorierul UUR, Vasile Buciuta, președintele Uniunii Tineretului Ucrainean din România, Alexandru Mocernac, membru al Consiliului (RADA) UUR, Serghei Stuleanec, prim-vicepreședintii Filialei Timiș a UUR, Mihaela Bumbuc și Vasile Drozd, consilierul superior al UUR, Costel Ilie, directorul Școlii Gimnaziale Știuța, prof. Nicolae Bencar, referent cultural al Filialei Timiș, Gabriel Bilan, precum și numeroși membri ai filialei.

gerul pentru Responsabilitate Socială din cadrul Federației Române de Fotbal, Florin Șari, inspectorul Școlar General Adjunct din cadrul IȘJ Timiș, Cosmin Hoge, inspectorul școlar din cadrul IȘJ Timiș, Flavius Năstor, educatorul Raul Crai-nic. Alături de aceștia, au fost prezenți într-un număr mare membrii comunității ucrainene.

În cuvântul său, președintele UUR a subliniat importanța pe care Uniunea Ucrainenilor din România o acordă tinerilor ucraineni și sportului în general, amintind inclusiv de sprijinul financiar continuu oferit de UUR pentru susținerea acestor tipuri de activități. De asemenea, a adus în atenție preocuparea pe care o are UUR față de formarea și susținerea tinerelor generații, a viitorului acestora și, implicit, a viitorului comunității ucrainene. Mai mult, a subliniat că acest campionat este unul de tradiție pentru UUR, fiind organizat anual, cu atât mai important, cu cât anul acesta campionatul a avut drept scop stabilirea echipei care va reprezenta comunitatea ucraineană din România la „Cupa Diversității – Combaterea xe-

nofobiei și discriminării prin sport”, organizată de Departamentul pentru Relații Interetnice și care va avea loc la sfârșitul lunii septembrie.

Turneul a debutat luni, 2 septembrie, iar, la deschiderea oficială, au luat parte: președintele Filialei Timiș a UUR, prof. Maria Szabo-Condeci, trezorierul UUR, Vasile Buciuta, președintele Uniunii Tineretului Ucrainean din România, Alexandru Mocernac, membru al Consiliului (RADA) UUR, Serghei Stuleanec, prim-vicepreședintii Filialei Timiș a UUR, Mihaela Bumbuc și Vasile Drozd, consilierul superior al UUR, Costel Ilie, directorul Școlii Gimnaziale Știuța, prof. Nicolae Bencar, referent cultural al Filialei Timiș, Gabriel Bilan, precum și numeroși membri ai filialei.

Cu acest prilej, președintele Filialei timișene, prof. Maria Szabo-Condeci, le-a urat jucătorilor mult succes și a subliniat faptul că, indiferent cine va câștiga ediția din anul 2024, toți vor pleca de la acest campionat prieteni. De asemenea, aceasta a mulțumit conducerii UUR, în special președintelui Nicolae-Miroslav Petrețchi, pentru eforturile depuse și susținerea acestor acțiuni în care este implicată tânăra generație, președinților de filiale, antrenorilor care au pregătit echipele, arbitrilor și, nu în ultimul rând, voluntarilor.

Sursa: uur.ro

Amintiri de neuitat la Școala de vară din Negostina

În perioada 29 iulie – 2 august a.c., s-a desfășurat, cu succes, o nouă ediție a Școlii de vară dedicată copiilor din comuna Bălcăuți, jud. Suceava. Motto-ul care a ghidat activitățile din acest an a fost: „Prețuiește timpul. Viața este o colecție de momente frumoase”.

Deschiderea oficială a avut loc într-un cadru festiv, la care au fost prezenți reprezentanții instituțiilor partenere: deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi, președintele Uniunii Ucrainenilor din România, Ilie Sauciuc, președintele Filialei Suceava a UUR și inspector pentru minoritatea ucraineană în cadrul IȘJ Suceava, Petru Tănase, secretar general al Județean Suceava, Victor Semciuc, prim-vicepreședinte al UUR, Vasile Șoiman, primarul comunei Bălcăuți, Mihaela Pintrijel, directorul Școlii Gimnaziale Bălcăuți, Niculina Clapon, președintele Organizației locale Negostina a UUR, Gheorghina Nicolaișen, președintele Organizației locale Gropeni a UUR, Cristina Chideșă, secretarul Filialei UUR Suceava, și cadre didactice din comuna Bălcăuți.

Proiectul „Școala de vară” a fost inițiat în anul 2017 de către insp. Ilie Sauciuc, președintele Filialei Suceava a Uniunii Ucrainenilor din România (UUR), fiind organizat în parteneriat cu Consiliul Județean Suceava, Consiliul Regional Cernăuți, Ucraina, Inspectoratul Școlar Județean Suceava, Școala Gim-

nazială Bălcăuți, Primăria și Consiliul Local Bălcăuți.

Manifestarea a debutat printr-un moment solemn, cu intonarea imnurilor României și Ucrainei. Preoții ortodocși din comună: pr. Daniel Petrașuc, pr. Cosmin Cucu și pr. Ioan Cîrștean au oficiat o slujbă de binecuvântare a tuturor elevilor și dascălilor implicați în activitate. Reprezentantii instituțiilor partenere au

adresat mesaje de apreciere pentru această inițiativă, subliniind beneficiile pe care aceasta le aduce elevilor participanți. Nicolae-Miroslav Petrețchi, președintele UUR, a menționat că una dintre prioritățile organizației este sprijinirea învățământului în limba maternă, prin desfășurarea a numeroase evenimente care au drept scop creșterea interesului elevilor pentru studiul limbii ucrainene, efectele fiind vizibile prin rezultatele deosebite obținute la exa-

menele naționale și la diverse alte competiții. Festivitatea a triumfat cu momentele artistice prezentate de Ansamblul „Cervona Kalena”, coordonat de Iulian Chideșă, coregraf Bogdan Popovici.

Prima activitate, „Atenție într-o lume plină de pericole”, a avut ca invitați reprezentanții Biroului de Siguranță Școlară Suceava și a propus teme prin care se dorește prevenirea incidentelor nedorite în rândul copiilor.

Îndemânarea și creativitatea elevilor au fost puse în valoare în cadrul activităților de ART KRAFT și ECO-ART, concretizate în lucrări colorate și pline de imaginație. În a treia zi, organizatorii au împărțit participanții pe grupe, astfel grupa de gimnaziu a Școlii Negostina a vizitat Muzeul Holocaustului din Siret, membrii vizionând, în cadrul aceluiași muzeu, filmul „Băiatul cu pijamale în dungi”. Elevii de gimnaziu din cadrul Școlii Bălcăuți au participat la activitatea din Proiectul-concurs „Icoane vechi în suflete tinere”, în cadrul căruia au fost premiate cele mai frumoase icoane vechi aduse de copii. Atelierele mobile de la Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, cu standurile de robotică, telecomunicații și astronomie au fost atracția zilei.

În a patra zi a Școlii de vară, elevii din ciclul gimnazial s-au bucurat de o excursie pe mirificele meleaguri bucovinene, pe traseul Bălcăuți – Gura Humorului – Vama – Câmpulung Moldovenesc – Sucevița, în timp ce micuții din ciclul primar au poposit în cea mai veche biserică de piatră din Moldova, Biserica „Sfânta Treime” din Siret, unde au stat de vorbă cu părintele paroh Hapenciuc, apoi au avut parte de joacă și multă distracție în zona de agrement a Falezii râului Siret. Ultima zi din calendarul proiectului a inversat activitățile celor două grupe, oferind, în mod echitabil, șansa la drumeții și distracție.

Ediția din anul acesta a Școlii de vară a fost coordonată de prof. Diana Fraseniu, iar din echipa de lucru au făcut parte cadre didactice de la Școala Gimnazială Bălcăuți, Școala Gimnazială Negostina și Școala Primară Gropeni – director prof. Mihaela Pintrijel, înv. Cristina Chideșă, prof. Ana-Maria Prodan, prof. Adina Jacota, prof. Narcisa Cîrștean, înv. Alina Harasemiuc, înv. Mirela Livadaru, înv. Cezar Grigoraș, prof. Cristian Ciobanu, prof. Andrei Ionesi. Alături de echipa de proiect, au lucrat cu elevii două profesoare venite din partea Consiliului Regional Cernăuți.

Buna desfășurare a activităților propuse în cadrul acestui proiect a fost posibilă cu finanțarea Uniunii Ucrainenilor din România și a Consiliului Județean Suceava.

Delia MARTINEAC

REZULTAT BUN LA ALEGERILE LOCALE 2024 PENTRU COMUNITATEA UCRAINENILOR DIN SUCEAVA

• Interviu cu președintele Filialei Suceava a UUR, dl Ilie Sauciuc

O primă etapă din cadrul procesului electoral din acest an a fost depășită cu bine pentru comunitatea ucrainenilor din România. Alegerile locale s-au încheiat. Pentru comunitatea noastră, rezultatele sunt pozitive și chiar îmbucurătoare comparativ cu alegerile din anul 2020. Potrivit analizei făcute de către președintele UUR, dl Nicolae-Miroslav Petrețchi, „Primele date oficiale parțiale indică o creștere remarcabilă de aproximativ 25% în ceea ce privește reprezentarea Uniunii Ucrainenilor din România la nivel județean și local! Pentru noi, acesta este un moment istoric, niciodată UUR nu a prezentat atât de mulți candidați în alegeri, în atât de multe localități!”.

Victor Hrihorciuc: Vă mulțumesc că ați acceptat provocarea la acest dialog. Faptul că de data aceasta alegerile au fost comasate a constituit un lucru pozitiv și în folosul comunității noastre sau rezultatele ar fi fost aceleași? Dacă da, de ce? Dacă nu, de ce? Vă rog să argumentați.

Ilie Sauciuc: Eu vă mulțumesc pentru intenție. Alegerile comasate au reprezentat un lucru pozitiv pentru toți prin faptul că o prezență de peste 50% a cetățenilor cu drept de vot a dat statutul de legitimitate acestui proces electoral. Și în rândul comunităților ucrainene din județul Suceava, prezența la vot a fost peste cea din 2020, ceea ce a dus la obținerea unui număr mai mare de voturi pentru candidații noștri.

V. H.: Cum se prezintă situația la nivelul județului Suceava? Câți candidați ați avut la alegerile precedente și care a fost rezultatul final?

I. S.: În județul Suceava, am avut depuse 10 liste cu candidați pentru consiliile locale, cu un număr total de 67 de candidați și un singur candidat pentru funcția de primar.

V. H.: Din analiza făcută de către președintele UUR, dl Nicolae-Miroslav Petrețchi, rezultă că „Am avut o campanie dificilă, dar nu ne-am lăsat descurajați sau atrași în mocirla unor jocuri electorale nedemne pentru o țară europeană. Ne-am prezentat în fața alegătorilor cu demnitate, concentrându-ne pe prezentarea proiectelor și inițiativelor noastre și punând accent pe dialogul deschis, pe identitatea și valorile europene, democrația, drepturile omului și protecția minorităților naționale etc., pe care Uniunea Ucrainenilor din România le împărtășește”. În localitățile unde ați organizat și asigurat alegeri, având reprezentanți ai comunității noastre pentru funcția de consilieri, v-ați întâlnit cu astfel de probleme?

I. S.: Fiecare campanie electorală are specificul ei, cu anumite caracteristici, în funcție de localitățile în care am avut candidați. Punctele forte au fost prezentarea celor realizate de Uniunea Ucrainenilor din România la nivel național, județean și local și prezența permanentă în mijlocul comunităților a tuturor structurilor de conducere (președinți și membri ai birourilor locale, Comitetului Filialei Suceava a UUR și președintele UUR, Nicolae-Miroslav Petrețchi).

V. H.: Cum se prezintă rezultatul alegerilor locale pentru comunitatea ucraineană din județul Suceava? Care sunt UAT-urile cu cele mai bune rezultate? Și cum se explică aceste rezultate? Unde s-au obținut cele mai slabe rezultate și care ar fi cauzele?

I. S.: În județul Suceava rezultatele la alegerile locale din acest an înseamnă o creștere a aleșilor locali cu 70 %, de la 7 la 12 consilieri locali. Pentru legislatura 2024-2028, vom avea consilieri locali aleși din partea UUR în: comuna Bălcăuți – 1 consilier; comuna Breaza – 2 consilieri; comuna Brodina – 1 consilier; comuna Izvoarele Sucevei – 1 consilier; comuna Moldova Sulița – 1 consilier; orașul Siret – 1 consilier; comuna Ulma – 3 consilieri; comuna Vatra Moldoviței – 2 consilieri. În 9 UAT-uri din județ, am avut un număr

de voturi superior celui din 2020, iar, la nivelul județului, numărul voturilor pentru candidații UUR a crescut de la 839, în 2020, la 1384, în 2024. Doresc să felicit pe toți cei implicați în acest proces electoral și pe cei care au fost aleși consilieri locali. Doresc să remarc comuna Breaza, care, pentru prima dată din istorie, are aleși din partea UUR în administrația locală, orașul Siret și comuna Moldova Sulița care revin cu reprezentanți UUR în consiliile locale, și comuna Ulma cu 3 aleși locali ai UUR.

Educația, religia (indiferent de cultul religios) și comunitatea sunt piloni importanți care vor constitui prioritățile noastre pentru perioada următoare.

V. H.: Se putea și mai mult? Aveam resurse în acest sens? Mă gândeam la primari. Dacă da, care au fost impedimentele ce au determinat situația alegerilor din acest an?

I. S.: Niciodată să nu spui niciodată și întotdeauna se poate și mai mult.

V. H.: Cum vedeți, ca un bun cunoscător al situației din județul Suceava, această campanie, în special pentru alegerile locale? Și ce trebuie făcut pentru alegerile parlamentare, care ne privesc în mod direct, pentru a fi evitate unele situații neplăcute care au avut loc la alegerile anterioare?

I. S.: Din punctul meu de vedere, această campanie nu a fost foarte diferită față de altele, chiar dacă alegerile au fost comasate. Este foarte important că în precampanie am reușit să identificăm candidați integri și cu mari șanse de a fi aleși. Trebuie să ne continuăm activitatea la fel de serios ca și până acum, iar rezultatele la alegerile parlamentare nu vor întârzia să apară.

V. H.: Cum ar trebui convinși alegătorii care, în mod tradițional, votează reprezentanții partidelor mari, să voteze reprezentantul Uniunii Ucrainenilor din România la alegerile parlamentare?

I. S.: Opțiunile unor alegători pentru partidele politice sunt clar definite chiar dacă sunt etnici ucraineni sau dacă UUR propune sau nu candidați. Altă categorie de alegători votează listele minorității pentru candidații propuși. Sunt și alegători care ne dau votul pentru activitățile și proiectele pe care UUR le desfășoară în comunitate. Eu cred că prezența în sânul comunităților a reprezentanților UUR trebuie accentuată, ceea ce, cu siguranță, va duce la un rezultat bun la alegerile parlamentare.

V. H.: V-am urmărit pe parcursul activității noastre comune în cadrul Consiliului UUR. Mereu ați avut o viziune optimistă despre reprezentanții comunității ucrainenilor din Suceava, chiar dacă uneori simțeam că spuneți lucrurile încercând să îi faceți pe oameni să înțeleagă anumite probleme, să îi provocați să gândească și să fie alături de comunitatea ucrainenilor (chiar dacă nu aveau origini ucrainene), având în vedere demersurile făcute și sprijinul financiar al Uniunii Ucrainenilor din România pentru fiecare comună în parte. Cred că și acest apel la rațiune al dumneavoastră, în focusarea pe nevoile cetățenilor, a făcut ca rezultatele să fie printre cele mai bune de până acum. Cum vor influența alegerile locale și europarlamentare, care tocmai s-au încheiat, pe cele prezidențiale din noiembrie și decembrie și pe cele parlamentare din decembrie? Ce recomandări aveți pentru președinții de organizații și pentru alegătorii din UAT-urile cu majoritate ucraineană?

I. S.: Comunitățile ucrainene din județul Suceava trebuie să vadă în mine un coleg care este

deschis la dialog, persoana căreia te poți adresa cu orice problemă, omul deschis să aprecieze totul și pe toți cei care trudes pentru minoritatea ucraineană. Dacă înțelegem că respectul reciproc este primordial în orice situație, rezultatele se văd. Îmi place să cred că și la un eșec putem găsi acel insignifiant

aspect pozitiv pentru a aprecia pe cineva. Această viziune de colaborare de la nivel județean o regăsesc și la nivelul conducerii centrale a UUR. Toate acestea au condus la rezultate frumoase la Recensământul Populației din 2021, la care numărul etnicilor ucraineni din județul Suceava a crescut de la 5916 la 7916, și la alegerile locale din 2024, cu reușitele anterior amintite. Cred că aleșii locali ai UUR vor avea un cuvânt important de spus la alegerile parlamentare, iar prietenilor din comunitățile ucrainene le transmit să aibă aceeași încredere ca până acum în reprezentanții UUR de la toate nivelurile.

V. H.: Sunt convins că pe timpul activității de teren desfășurate de dumneavoastră personal și de către membrii Comitetului Filialei sucevene ați discutat și evidențiat problemele prioritare ce trebuie rezolvate pentru comunitățile pe care le vor reprezenta noii aleși. Care ar fi cele mai importante dintre acestea pentru UAT-urile din județul Suceava? Care este planul colectivului pe care îl conduceți în acest sens?

I. S.: Problemele din majoritatea comunităților ucrainene sunt aceleași: utilitățile, infrastructura, locurile de muncă. Sunt absolut convins că aleșii locali ai UUR le vor identifica și le vor face cunoscute în cel mai scurt timp. Pasul următor este acela de a le analiza și de a găsi soluții la nivel județean sau de a ne consulta și a cere sprijinul deputatului UUR, domnul Nicolae-Miroslav Petrețchi, acolo unde sunt probleme care necesită intervenții parlamentare.

H. V.: Cum apreciați implicarea tinerilor în pregătirea și desfășurarea alegerilor din acest an? Cum ați procedat pentru implicarea lor? În afara social media, v-ați întâlnit față în față cu tinerii? I-ați ascultat ca să înțelegeți ce-și doresc? Care sunt temele tinerilor? Ce îi preocupă cel mai mult?

I. S.: Consider că tinerii au avut un rol important în obținerea rezultatelor la alegerile locale. Ei participă atât la activitățile din cadrul organizațiilor locale, cât și la cele organizate la nivel național de Uniunea Tineretului Ucrainean din România.

V. H.: Care sunt prioritățile filialei pe care o conduceți pentru perioada următoare?

I. S.: În primul rând, doresc o întâlnire cu cei care au candidat și s-au implicat în campania electorală pentru a le mulțumi. Educația, religia (indiferent de cultul religios) și comunitatea sunt piloni importanți care vor constitui prioritățile noastre pentru perioada următoare.

V. H.: Vă mulțumesc pentru disponibilitatea de a sta de vorbă cu mine și de a prezenta unele dintre preocupările Filialei Suceava a UUR pentru alegerile din 2024 și în ce privește activitatea pe care urmează să o desfășurați.

Interviu realizat de Victor HRIHORCIUC, prim-vicepreședintele Filialei Iași a UUR

Reuniune după 20 de ani

„Reuniune după 20 de ani”, așa au intitulat absolvenții clasei a VIII-a o minunată inițiativă și activitate dedicată întâlnirii dintre profesori și elevi, de la Școala Gimnazială Negostina, județul Suceava.

La începutul lunii iunie a.c., primesc un mesaj pe o rețea de socializare de la Alexandra, o fostă elevă: „Bună ziua! Sper ca mesajul meu să vă găsească în sănătate și bucurie. În numele tuturor colegilor, doresc să vă anunț că promoția anului 2004 intenționează să organizeze o reuniune cu profesorii după 20 de ani de la absolvire. Ne-ar face mare plăcere să ne fiți alături, marți, 16 iulie 2024, ora 16, la Școala Gimnazială din Negostina”. Desigur, m-am bucurat nespun de mult pentru această inițiativă și invitație și i-am răspuns că o veste minunată întotdeauna este binevenită. Să ne rugăm la bunul Dumnezeu pentru sănătatea tuturor și așteptăm revederea. Invitația a fost transmisă tuturor fostelor cadre didactice care i-au educat, îndrumat și învățat în școală, începând cu grădinița, clasele primare și gimnaziale. Cu mare bucurie au răspuns cu toții, adică toți cei implicați în această promoție de elevi.

Pe vremea când erau elevi, în Negostina, erau foarte mulți copii, iar la cele două grupe de preșcolari erau peste 70. Eu mă rugam la domnul director și mă luptam să mai înființăm o grupă de copii, dar, din lipsă de spațiu, acest lucru nu s-a putut realiza. În prezent, există mult spațiu disponibil la cele două școli modernizate la standarde europene, dar numărul copiilor este din ce în ce mai scăzut, iar cei despre care vorbesc acum sunt plecați în străinătate, unii s-au stabilit acolo, alții lucrează ca sezonieri și puțini din ei au rămas acasă.

Când au pășit pragul clasei I, au fost atât de mulți, încât era nevoie de separarea lor în două clase, deci cursurile primare le-au trecut cu trei învățătoare, iar în clasa a V-a s-au unit și erau în total 27 de elevi. Au răspuns la apel pentru această întâlnire doar 15 dintre ei. Ceilalți, din diverse motive, nu au putut fi prezenți, iar pentru unul dintre ei

ca și pentru unii dintre profesori, care și-au desfășurat activitatea la această școală, s-a ținut un moment de reculegere, deoarece sunt plecați într-o altă lume, fără întoarcere.

Sărbătoarea celor prezenți a fost o adevărată reușită chiar de la debut. Profesorii au fost întâmpinați în fața ușii de la intrare cu câte un buchet mare de flori. Ne-am fotografiat, iar Liviu, unul dintre organizatori, a sunat clopoțelul, și toți cei prezenți au intrat într-o sală de clasă, unde doamna dirigintă, Lucreția Fraseniu, a strigat catalogul foștilor elevi, iar fiecare a răspuns „prezent”, ca la școală. Au urmat prezentările și realizările lor, fie-

care luând cuvântul, exprimându-și bucuria revederii. Toți cei prezenți sunt căsătoriți, cu copii, unii au venit din străinătate, că doar e vacanță, concediu, iar alții au rămas în țară, făcându-și fiecare rostul lor.

Dintre cadrele didactice prezente s-au numărat: Felicia Grigoraș – educatoare, V. Maria Fraseniu, Mirela Livadaru și Mihaela Pițuc – cele trei învățătoare, Lucreția Fraseniu – profesor diriginte, Victor Serdenciu – director de școală și profesor de matematică, Eusebie Fraseniu – profesor de limba română și limba ucraineană, Maria N. Fraseniu – profesor de istorie și geografie, Diana Fraseniu, Sebastian Fraseniu, Clementina Serdenciu – profesori, cât și părintele Daniel Petra-

șuc – profesor de religie. Toți cei prezenți au depănat frumoase amintiri din anii de școală. În Negostina, mereu au fost oameni gospodari, oameni cu care satul se mândrește, oameni care au îmbrățișat diferite meserii, de la cele mai simple și căutate la cele de un înalt nivel și foarte apreciate: ingineri, medici, mulți profesori, chiar și universitari, specialiști în diferite domenii de activitate, oameni ai culturii, oameni care își iubesc obârșia.

După acest moment memorabil, am fost invitați într-o altă sală, frumos amenajată, unde ne aștepta o masă îmbelșugată, cu bucate specifice zonei

noastre. Am ciocnit câte un pahar de șampanie, am gustat din preparatele pregătite, derulând alte amintiri, iar, la urmă, am savurat câte o felie de tort, cu artificii de aniversare, pregătit de sora uneia dintre foștii elevi. Multe amintiri s-au mai depănat, multe fotografii s-au făcut pentru a rămâne în memoria celor prezenți. S-a cântat „La mulți ani!” în ambele limbi, română și ucraineană, că doar toți foștii elevi sunt bilingvi, cunosc ucrainiana de acasă și au studiat-o la școală.

Bucuria revederii a fost mare, foștii elevi s-au întrunit trei zile la rând, că doar au fost colegi de clasă și nu se pot uita anii copilăriei.

În numele tuturor cadrelor didactice prezente la această frumoasă întâlnire, mulțumesc celor pe care i-am educat și care astăzi au ajuns oameni cu familii, cu diferite profesii și ne fac cinste. Le doresc multă sănătate, în continuare realizări cât mai mărețe și îndrăznețe!

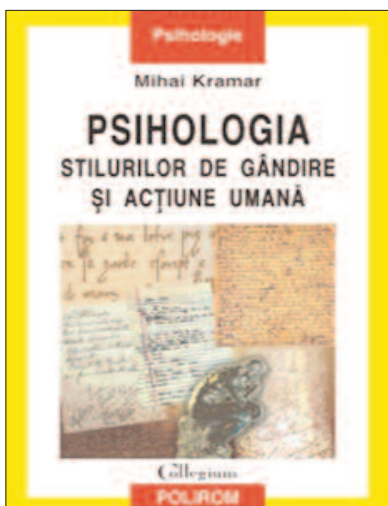
Felicia GRIGORAȘ

Mihai Kramar – 90 de ani

Profesor universitar, doctor în psihologie, autor a peste 200 de studii de psihologie, al mai multor volume de specialitate, soț, tată și bunic, Mihai Kramar este un membru marcant al Uniunii Ucrainenilor din România, Filiala Cluj, care, încă de la înființare, alături de regretatul Ivan Ardelean, profesor univ. dr., primul președinte al Filialei clujene, a contribuit semnificativ la însăși existența acesteia. A participat cu prelegeri la numeroase acțiuni științifico-culturale (simpozioane, mese rotunde etc.) organizate de specializarea Limba și literatura ucraineană din cadrul UBB în parteneriat cu Filiala Cluj a Uniunii Ucrainenilor din România, împărțind cu generozitate publicului, cu precădere studenților, cunoștințe din vasta sa cultură psihologică și experiență didactică.

Născut la 28 iulie 1934 în satul Rona de Sus, județul Maramureș, Mihai Kramar urmează studiile gimnaziale și liceale la Școala Pedagogică din Sighetu Marmației, iar, mai apoi, studiile universitare la Facultatea de Pedagogie-Psihologie din Cluj-Napoca și la Institutul Pedagogic de Stat „A. I. Herten” din Sankt Petersburg (distins cu Diploma de Merit I, nr. 118413/1958).

Între anii 1960-1961, este director al Școlii Pedagogice (azi, Colegiul „Regele Ferdinand”) din Sighetu

Marmației. Obține titlul de Doctor în psihologie, specialitatea Psihologie, în anul 1982, cu teza de doctorat: „Dinamica gândirii critice la școlarii mici”, sub coordonarea științifică a prof. univ. dr. Anatole Chircev – Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca. Parcurge toate treptele carierei universitare: asistent universitar la Institutul Pedagogic de 3 ani, Cluj-Napoca, lector universitar la Catedra de Psihologie a Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, cercetător științific principal II la Institutul de Cercetări socio-umane al Academiei Române, Filiala Cluj-Napoca, conferențiar universitar la Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” din Arad (1995), profesor universitar la Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” (1998), profesor universitar doctor – șef de catedră la Universitatea de Vest „Vasile Goldiș”, totodată, prodecan la Universitatea de Vest „Vasile Goldiș”.

Contribuția sa științifică însumează lucrări științifice și manuale publicate în reviste de specialitate din țară și de peste hotare, având următoarele domenii de bază în cercetarea științifică: metode de dezvoltare la

elevi a calităților gândirii (independența, originalitatea, spiritul critic) – „Psihodiagnoza gândirii critice la elevi” (studiu publicat la University of Novi Sad, în 1996); structurarea timpurie a stilurilor individuale de gândire la elevi – „Psihologia stilurilor de gândire și acțiune umană”, Editura „Polinom”, Iași (2002); cursuri: „Psihologia educației fizice și sportului școlar”, Universitatea „Babeș-Bolyai” (1975); „Psihologia culturii fizice și a sporturilor”, Editura „Fundatia Vasile Goldiș”, Arad (1997); „Fundamentele psihologiei”, Editura „Fundatia Vasile Goldiș”, Arad (2004); „Psihologia vârstelor”, Editura „Fundatia Vasile Goldiș”, Arad (2005) etc.

Mihai Kramar împreună cu soția sa, Motrea Kramar, profesor (pensionar) de limba rusă, cu care are doi băieți, Taras și Bogdan, și trei nepoți, reprezintă pentru comunitatea ucraineană un adevărat model de intelectuali, de ucraineni autentici.

Și colegiul redacțional al revistei „Curierul ucrainean” îi urează Domnului Profesor Mihai Kramar multă sănătate, bucurii și împliniri alături de familie și de cei dragi! LA MULȚI ANI!

(text preluat din revista „Ecouri ucrainene”)

Teatru „Ivan Franko” al Filialei București a Uniunii Ucrainenilor din România, în ciuda faptului că întâmpină unele dificultăți, exprimă suficient de convingător atașamentul față de o traiectorie nouă, indicată de împrejurări să pună, în sarcina tânărului teatru, un statut și o anvergură națională, de ale căror aspecte se ocupă stăruitor, de multă vreme, scriitorul Mihai Hafia Traista și echipa artistică actuală pătrunsă de acest fremătător ideal.

„Orizontul spiritual al artistului cu vocație se ramifică în succes doar printr-un temeinic și neostenit contact cu publicul, iar Teatrul Național Ucrainean, în această viziune, a spus președintele Comisiei pentru Cultură a UUR, Mihai Hafia Traista, va pune la vedere, în toate județele unde Uniunea Ucrainenilor din România are o pondere însemnată de locuitori, centre care vor depista și vor îndruma copiii, dar și valorile latente, din zona respectivă, cu înclinații spre această fermecătoare artă”.

Mijlocită de sentimente, forța impresiilor lăuntrice răsare, totdeauna, dintr-o serie de motivații. În sala amenajată, vizibil, pentru evenimentul care avea să se desfășoare în scurtă vreme, au început să-și facă prezența gazetari, oameni de cultură, artiști, profesori și un adevărat râu de spectatori însoțiți de oficialități, care au dat curs impulsurilor curate ale spiritului lor, să motiveze nostalgia după un deliciu cultural, atât de râvnit, cum e teatrul. Luni, 8 aprilie 2024, ora 18.00, invitată la Sighet, cu piesa „Peșitul la Honceariuka” a scriitorului ucrainean Hryhorii Kvitka Osnovianenko, pusă în scenă de regizorul Vasile Toma, după un scenariu adaptat și în traducerea scriitorului Mihai Hafia Traista, echipa de teatru „Ivan Franko” calculată și stabilă a oferit, după spectacolele jucate pe scena Teatrului Dramaturgilor Români și a Teatrului Infinit, o antologică reprezentare publicului venit din toate zările, împrejurimile și cartierele orașului Sighetu Marmăției, la Școala Gimnazială cu Program Suplimentar de Muzică și Arte Plastice, sala „Monica Chifor”, din Sighetu Marmăției.

În culmea forme sale, trupa „Ivan Franko”, a intrat definitiv în memoria durabilă, afectivă a spectatorilor, ca actori de excepție, cu însușiri ieșite din comun, profesioniști care adaugă lumii personajelor acel miraj șlefuit pentru legătura cu publicul, dintr-o imensă cantitate de muncă și efort, din care se compune și puterea faptelor autentice și noțiunea de vedetă reală. Între replici și aplauze, pe scenă se consumă și se adaugă istoriei, să înfrunte timpul și măsura valorilor actoricești, vieți artistice. Ion Grosu, în rolul lui Prokip Șcurat, Raluca Jugănar – Odarka, soția lui Prokip, Claudia Moroșanu – Uliana, fiica lor, Ștefan Opreanu – Oleksa fierarul, Venerus Popa – Bogătașul Kandziuba, peșitorul Timuș, Eduard Cârlan – Stețko, fiul lui Kandziuba, Mihai Hafia Traista – soldatul Osip Scoryk, modelând recomandările regizorale, filează rațiunea și o extind prin fapte gândite să îndrepte pașnic consecințele

conexate, prin ochiul minții spectatorilor, la natura colțuroasă și profilul moral al personajelor.

Pe scenă, se extinde brusc un proces de inflamație atât a prezențelor, cât și a comportamentelor tributare. Inițiativele asigură câmp liber actorilor. Aceștia acționează dinamic, favorizați prompt de spiritul tolerant, concesiv, acordat la ritmul și dinamica vieții, fără a desconsidera amănunțele, mijlocite să pledeze, ca argumente ale hazului și inteligenței, nu ca paravanul unor gălăgioase și abile revendicări. Afon la nivel psihologic și emoțional, Stețko, pretendentul la căsătorie, resimte intens neajunsurile pricinuite de realitate complexității, asupra căreia nu are nici un control, explicându-și-o doar parțial. Șocul nu are origini, aparține doar obligației de a-l domina, supus la rigiditate nearticulată a coborârii în

său destoinic, așezat pe zestrea mișcătoare a graiului ardelenesc, în ambianță cu publicului bucuros că a oferit actorilor ovații pe deplin meritate, și-a mărturisit captivitatea în sentimentul de încântare ce l-a cuprins după ce a pătruns în individualitatea, inteligența și admirabilul talent al actorilor: „Rămân recunoscător Teatrului „Ivan Franko” pentru registrul distinct, înalt, deslușit, fără tensiuni, pentru frumusețea conținutului piesei și a atributelor caracteristice scrisului autorilor ucraineni, pentru punctelor de pornire în iscodirea climatului teatral, de când are ca demnă călăuză pe scriitorul Mihai Hafia Traista, om iubitor de carte, cu respect față de cumpătare, om care-și răsfață vrednicia literară, extrăgând, fără cusur, aplicat, cu exigență și preocupare, expresia unei temeinice cunoașteri a realităților ce confruntă teatrul ucrainean în România, la ora actuală, lăsând actorilor avântul și pasiunea de a fi păstori viitorului, atrăgând prin faptele și vizibilitatea lor, în slujba Teatrului „Ivan Franko”, forțe noi care să nu se mulțumească doar cu prezentul”.

„Teatrul dispune, în sporirea soluțiilor cu finalități educative, de modalități foarte eficiente, luând contactul direct cu cei cărora le adresează spectacolul, plină de rigori demne, ceremoniale, care nu suportă complicitatea imitației. Așa am început, cu ani în urmă, a spus Mihai Hafia Traista, să însuflețesc, să mobilizez, în afluxul adeziunii, forța, seva și energia tuturor creatorilor și simpatizanților din UUR, rostogolind spre istorie, peste valurile înalte ale consacării și viitorului, izvoarele plenitudinii și fecunditatea acțiunilor ce năruiesc limitele și desăvârșesc înfăptuirea să alerge pe apele vii ale vremurilor concentrate cultural și uman în existența Teatrul „Ivan Franko”.

Afară miresmele se întetesc, parfumurile mișcă totul, cu sublima lor densitate, deșteptând harul și dimensiunea simțirii, în acea manieră personală care aparține doar primăverii.

Traian CHIRICUȚĂ

stinghereala încordată grosolan de incisivități. Șansa de a vedea artiștii lucrând pe imaginație, cu tehnici ale lumii lor, transferând, cu efort și hotărâre, în suprem rafinament anumite detalii ale scenariului, deschizând, astfel, căile rodirii expresiilor pure, fără neajunsurile analizelor excesive și a îndelungilor căutări. Contactul permanent cu umorul și întregul potențial actoricesc, în condiții izvorâte din potențialul jocului, a provocat numerosul public să ofere permanent subtilul oxigen al susținerii, prin voioșie constantă și aplauze.

După reprezentație, copleșit de strădania de a-și menține raportul verbal, plin de conținut sufletesc și semnificații, dl Miroslav Petrețchi, președintele Filialei Maramureș a UUR, cu stilul

PARODIE

(după poezia „Parfum de iunie” de Claudia SEMCIUC)

Parfum de frunze-ngălbenite
Și de lalele ofilite,
Parfum de școală de la țară
Cu grupul sanitar afară,
Cu reparații amânate
Că nu sunt bani și nu se poate,

Parfum de septembrie

Parfum de mere chinezești
Vândute ca și românești,
Parfum de must în musterie,
Făcut din ce, nimeni nu știe

Că strugurii în țara-ntreagă
Nu prea e cine să-i culegă.

Parfum de an școlar mai plin
De reguli care nu se țin,
Cu timbru parcă ștregăresc
De la școlari care chiulesc,
Parfum cu iz de rugăciune
Cum doar în luna lui răpciune

E-a Maicii Domnului cinstire,
Parfum de toacă-n mănăstire
Și în biserici de tămâie,
Ofrandă Maicii să ne fie.
Parfum, parfumuri la tot pasul
Hapciu! Deja mă doare nasul!

Lucian PERȚA

CAPTIVI ÎN APOCALIPSA LAMENTĂRILOR „SCRISOARE DIN AFRICA”

Duminică, 30 iunie 2024, Comitetul Filialei București a UUR a organizat, la Teatrul Infinity din București, evenimentul artistic *Dimineața Creativă*, sub genericul „Noi suntem copii din Ucraina”.

În deschidere, mediatorul cultural al Ucrainei la București, Osaka Liutak, a oferit microfonul prim-vicepreședintelui UUR, Bogdan Moisei, și președintelui Filialei București a UUR, Mihai Hafia Traista. Ambii vorbitori, prin emoționante discursuri, au concluzionat: atributul prioritar al unui popor *trezit* este și asumarea obligației de a da materialitate visurilor copiilor, de a le hrăni, în vremuri de opresiune politică și economică, credința, voința și puterea de a vedea prin artă prilejul de a exprima sentimente umane și de solidaritate națională”. Mihai Hafia Traista e considerat, în mediul literar din România și din Ucraina, unul dintre cei mai populari autori de literatură pentru copii, fiind răsplătit cu prestigioase premii. Părinții preocupați să aleagă cărți de calitate pentru delectarea celor mici, pot zăbovi cu șanse pe bibliografia scriitorului român de naționalitate ucraineană. Piesa de teatru „Scrisoare din Africa” coboară, prin dramatizare, în arhitectura privilegiilor teatrale, din povestirea cu același nume, publicată în anul 2014 de scriitorul Mihai Hafia Traista, în limba română și în ucraineană. Animând permanent dorința de afirmare, în plan cultural, a tineretului minorității ucrainene și a simpatizanților acestei minorități, scriitorul Mihai Hafia Traista a înființat în cadrul Filialei București a UUR „Teatrul Ivan Franko”, cu toate că situația materială de atunci nu-i îngăduia să

întrețină un teatru permanent, cu actori angajați, făcând apel la spiritul de sacrificiu al fiecărui protagonist, azi, situația fiind alta. Traseului artistic și apogeul vizibilității piesei de teatru „Scrisoare din Africa” ar rămâne incomplete dacă nu am dezvălui cititorilor noștri cum piesa și adevăratele sale resurse, amplificate cu sensibilitatea exclusivă a marelui regizor Ioan Nicu Popa (PIN), au fost răsplătite cu necondiționată admirație de publicul din Slatina în anul 2016, nu întâmplător, de Ziua Internațională a Copilului, la Centrul Cultural „Eugen Ionescu”.

Preocupată să atragă spre scenă și în sălile de spectacol publicul foarte tânăr, conducerea Teatrului „Ivan Franko” aduce în atenția celor mici producții potrivite vârstei. „Scrisoare din Africa” încolțește asprimea primejdiilor stării de asediu în inimile tuturor locuitorilor, înțelepți ori naivi, din *Pădurea Argintată*, în care se află situată și *Poiana Regelui*. Pasiunea unor sfinți, Vulpoiul Nechita cel Viclean și Vulpea Paraschiva, soția lui, de a controla, prelua puterea, cunoscând capacitatea animalelor, din ținuturile supuse, de a simți frica și slăbiciunile regelui Ursul Martin cel Adormit de a nu păstra, cu mintea lui contemplativă, echilibrul între toate activitățile din ținut, se dezvăluie în momentul când poștașul oficial, Ciocănitoea Cioca-Boca, a înmănat regelui o scrisoare expediată din Africa. O scrisoare simplă, interpretată bănuitor, eronat, inocent, banal, provoacă derută, nemiloase contraziceri, suferință, intimidare, stânjenală, comunicare superficială, seamănă drame și contradicții, pe calea unei comunități de animale pașnice, trainic aliate și splendid ierarhizate să prelucreze neîncetat, in-

dependent, viața neafiliată la cinism și false modestii. Astfel, se năruiesc visele fiecărui viețuitor, credința în adevăr și dreptate este înlocuită, până la un moment dat, cu disperarea, ruina, și dezastrul, aduse în imaginația tuturor de tiranica autoritate a pustiitorului cotropitor. Însuflețiți de fluidul efectelor, micii actori ucraineni cred în emoția artei și oferă emoție din largul neprihănitelor inimi. Rezultatele sunt remarcabile. Înaltul ideal de a fi actor al „Teatrului Ivan Franko” la vârsta de 4, 7, 9, 11 și 13 ani ferește de constrângeri emoționale și de naturală timiditate fragezii interpreții care expun în văzul publicului, cu ținută zveltă și apetentă semeție, vibrația rolurilor nuanțate regizoral să solicite firii atenția abordările consacră pe rafinata ariditate a scenei o colțuroasă animație, agitație, încât bogata esență a subiectului se stabilizează, de la început, în diversitate prin unghiurile din care spiritul motivelor își leagă investigația de procedee, a căror frecvență, subliniată de bogăția tehnicilor literare și regizorale, impun o viziune artistică particulară grandorii construcției dramatice prin scheme de relații transparente, acțiuni seducătoare și considerație.

Preocupată să redea, în amănunt, dinamica faptelor stărnită de cunoașterea incompletă a realității profunde și frământările opoziționiste dintre generații, semnalate, cu rezultate valoroase, de puietul avântat, în speță Iedul Victoraș care știe de la unchiul său, sfințicului secret al regelui, Cerbul Simion cel Înțelept, că Africa e doar un ținut îndepărtat unde locuiesc animale că și el și iepurașul Grigoraș fiul boierului Iepurilă Rilă cel Fricos, decisi să rupă simpla și aspra stare de inerție, care consumă, alunecând pe panta concesiilor vitale, cu brutalitatea ineditului situațiilor create, înfățișată „intelectual”, prin coloritul verbal maiestuos al micilor interpreți, regizoarea Daria Rybak, al cărui talent inventiv, mediativ, așează, prin joc, pe calea naturală a scenei, la un înalt grad de valoare speța, contrastul specific atmosferei cadrului predestinat, de a conferi farmec mahnirii, dărzeniei,

cursului vieții, dar și pe cel al piesei „Scrisoare din Africa”. Eroarea nu imobilizează, nu închistează, nu îngustează factura acțiunii, ci o provoacă la o confruntare aptă să responsabilizeze indivizii și spectacol infuzat savuros cu aliaje variate de familiar umor și derută animată contagios. Ofensiva colectivă accelerează efectele și amplexarea aroganței, abolind faima relațiilor dintre diferitele ranguri ierarhice cu ostilități și caraghioase argumente, așezând întregul sobor de suflete în fățișă dispută ori acrobații umoristice, resimțite viu, delectabil, de publicul autentic, dis-

pus a nu admite superficialități ori compromisuri. Planând fertil, captivant, artistic în imprecizia descifrării concludente a imaginii și forței cotropitorului, ingenios adaptate la respirația piesei „Scrisoare din Africa” și la planul trăirilor actoricești, subiectul se ramifică, abilitatea dramaturgului de a clarifica și direcționa consecvent, prin intacte nostalgii, intențiile profiturilor situației date, ce ar asigura mari privilegii în urma prăbușirii regale, dar și percepțiile celor care din voință, Bursucul Rădoi ostaș, Veverița Ilinca jupâniță, Veverița Ana jupâniță, Pupăza Hafita jupâniță, Rândunica Veronica cea harnică, sfințic secret, Arlechinul 1, Arlechinul 2, Iepurașul Grigoraș și Iedul Victoraș, vămuiesc vigilent, cu severă pasiune, devierile și acțiunile ce împovărează alert viața, denaturându-i prăpăstios ordinea, prin lipsă de fidelitate, intenții și fapte care cântăresc greu în balanța precisă a justiției.

Decorul a fost adaptat regizoral, ca prin rațiunea lui utilitară să filtreze și să așeze, cu ironie hărțuitoare, în tumultul confruntării, sufletele încătușate cu magică naivitate, de năzuințele obștești, după cum îngăduie împrejurările și îndrăzneala fiecăruia. Distribuția are în conținut copii sub 14 ani. Inocența interpreților e fermecător portretizată în confruntări care erodează subtil, dar convingător, complicitățile iscate în comunitate, spre a fi explorate artistic, prin puritatea copiilor. Imoralitatea intrigilor, în condiții de forță majoră, umbrește, cu flagelul consecințele atrase, percepția iertării, câtă vreme delictul, prin tangențele cu realitatea, nu mai e imaginar. A reliefa latura vitală a subiectului și efectul de neașteptată coeziune, în jurul a tot ce este neobișnuit în cotidian, regizoarea Daria Rybak alături orgoliul, ambiția și fatalitatea, adunate natural de autor în cifra precis al gradului de responsabilitate al fiecărui locuitor din *Pădurea Argintată*, pe care micii actori îi cufundă, fascinant, în profunzimile fanteziei lor, până întrupează, din fapte grăitoare, suplețea „unei fericite rivalități”.

„Scrisoare din Africa”, prin inimitabilul farmec al pozașilor Victorași și Grigorași, actori robuști deja, deprinși a privi cu alți ochi întâmplarea, ne ratând niciodată ocazia de a-i lămuri pe ceilalți de ce-și petrec timpul distrându-se, amu-

zându-se pe seama lor, așază scenariul și actuala distribuția la cota unei exemplare simpatii din partea publicului. Mesajul este adaptat literar și regizoral să exercite, pe fundalul tumultos al prezentului, al durei actualități, al războiului vitreg, obligația fiecăruia dintre noi de a salva această lume, păstrând în toiul celor mai aprige derute, dispute, desăvârșita credință că poți oferi fulgerător, la nevoie, cu încăpățânat devotament decizii salvatoare.

Traian CHIRICUȚĂ

SFINȚI ȘI SFINȚENIE

Chemarea lui Dumnezeu adresată oamenilor este aceea de a fi sfinți: „Fiți sfinți că eu Domnul Dumnezeu vostru sunt Sfânt” (Lev. 11, 44) sau „Fiți desăvârșiți, precum Tatăl vostru Cel ceresc desăvârșit este (Mt. 5, 48)”. Și în multe alte texte scripturistice putem observa această invitație a lui Dumnezeu de a ne sfinți, de a deveni sfinți, după cum este El. Cuvântul *sfânt* este unul care ne vorbește despre niște oameni din trecut ce s-au jertfit într-un mod aparte, ceea ce noi nu putem face astăzi, iar prin jertfa lor au rămas pilde pentru noi și pentru cei care vor veni după noi. Aceasta este concepția și scuza celor mai mulți dintre creștinii de astăzi. Noi trăim acum alte vremuri, și în aceste vremuri este aproape imposibil să ai o viață sfântă și bineplăcută lui Dumnezeu.

că, prin comparație cu alții, nu am săvârșit atâtea păcate grele care să ne depărteze de Dumnezeu, și, totuși, nu-I simțim prezența și lucrarea cum ne-am așteptat, ba mai mult ne revoltăm împotriva lui Dumnezeu când nu ne împlinește cu exactitate cererile. Dacă, însă, privim în interiorul ființei noastre și încercăm să fim obiectivi, vom înțelege mai bine cât de sufocant este pentru Hristos să locuiască în inimile noastre atât de întinate de multe gânduri cu care ne îndulcim zi de zi.

Mântuitorul ne spune că din interiorul nostru ies în exterior toate păcatele, toate răutățile săvârșite prin fapte (cf. Mc. 7, 21-23). Adesea, suntem martori la niște crime odioase sau violuri săvârșite de niște oameni cuminți, de aceia pentru care am fi băgat mâna în foc, văzându-le activitatea și modul de viață. Iar

părtează de Dumnezeu. Părintele Arsenie Boca dădea spre exemplu ecfonisul de la Slujba Utreniei: „Că Sfânt ești Dumnezeu nostru și întru Sfinți te odihnești...”, explicând mai departe că, în sfinți, adică în inimile sfinților, Dumnezeu își află odihnă, iar, în inimile păcătoșilor, Dumnezeu este chinuit prin gândurile de hulă și împotrivire.

Este adevărat și faptul că este grea, foarte grea lupta interioară a fiecăruia dintre noi. În această luptă, noi nu putem birui singuri. Este imposibil ca omul să poată birui de unul singur în lupta sa interioară. Însă Dumnezeu dorește ca noi să *vrem* să luptăm cu trăirile cele rele din sufletul nostru. Să *vrem* să ne împotrivim păcatului din gând este lucrul cel mai important, mai departe va lucra Dumnezeu tainic spre sfințirea vieții.

Pr. dr. Ioan IURCEA,
Ruscova

Este, probabil, mai greu în zilele noastre să ne sfințim viața din cauza dezvoltării tehnologice avansate și a stresului zilnic pe care îl resimțim tot mai mulți oameni. Nu este imposibil însă. Starea de sfințenie se obține prin luptă, printr-o luptă grea, nevăzută, dar care trebuie purtată în permanență. Este vorba de lupta noastră interioară cu patimile și cu gândurile care ne înconjoară de pretutindeni și împotriva cărora trebuie să luptăm necontenit. Hristos ne spune în Apocalipsă că El dorește să se sălășluiască în inimile noastre (cf. Apoc. 3, 20). Inima este locul în care Dumnezeu dorește să viețuiască în lăuntrul nostru, de aceea acea parte interioară, nevăzută, trebuie curățită și păstrată cât mai curată în fiecare zi a vieții pământești. Acea parte interioară din noi este spurcată, cel mai adesea, prin gândurile întinate care ne vin în minte și în inimă, iar acele gânduri primite de noi și dezvoltate mai târziu în fapte ne țin departe de Dumnezeu și de sfințenia la care suntem chemați. Cel mai adesea suntem convinși că suntem buni,

atunci când se întâmplă tragedia, nu ne putem explica de ce și cum un asemenea om, în care noi credeam atât de mult, a săvârșit un lucru atât de rău. Orice faptă rea se naște întâi în inima omului. Dacă omul adăpostește în inima sa gândul cel rău, nu-l alungă, nu-l spovedește, acel gând se va transforma în faptă, mai devreme sau mai târziu. Diavolul va găsi prilejul și timpul potrivit ca acel gând să se materializeze. Criminalul nu devine criminal într-o secundă. Cel mai probabil, în interiorul său avea scenarii de crimă, cu mult timp înainte ca ea să fie comisă. Acest lucru e valabil pentru orice păcat pe care îl săvârșește omul. Păcatul se naște mai întâi în inimă, persistă un timp, iar, mai apoi, dacă nu este înlăturat, se înfăptuiește, producând multă suferință atât pentru săvârșitor, cât și pentru cei din jurul lui.

Ceea ce am vrut să spun până aici este faptul că toate cele care nu se văd în exterior la noi, oamenii, cele pe care le *măcinăm* cu mintea și cu inima, acelea ne apropie sau ne de-

Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în paginile *Curierului ucrainean* revine, în exclusivitate, autorilor. Redacția nu-și asumă obligațiile legate de conținutul materialelor și nu returnează articolele nepublicate.

CURIERUL UCRAINEAN

Strada Radu Popescu, nr. 15,
sector 1, București
Telefon: 021.222.0724,
Tel./fax: 021.222.0737

E-mail:

curierul.ucrainean@uur.ro

Redactor-șef:

Ioan Herbil

Redactor:

Ștefania Pietreanu

Tehnoredactare și culegere:

Ștefania Pietreanu

Tiparul executat la

Tipografia

„RCR PRINT”

ISSN 1223-5210